

Medlemmer i Beiarn kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Mandag 8. mai 2017 kl. 10.00

Møtested: Møterommet, kommunehuset, Moldjord

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/17	Godkjenning av protokoll fra møte 4. oktober 2016
02/17	Ettersendes: Årsregnskap Beiarn kommune 2016 – uttalelse fra kontrollutvalget
03/17	Orientering til kontrollutvalget om aktuelle saker i Beiarn kommune
04/17	Oppfølging av forvaltningsrevisjon Sykefravær
05/17	Bestilling av forvaltningsrevisjon Post- og arkivrutiner
06/17	Møteplan 2017
07/17	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
08/17	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Moldjord 27. april 2017

Marit Trones (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, Salten kommunerevisjon IKS, Salten kontrollutvalgsservice, varamedlemmer i kontrollutvalget.

SAK 01/17

Godkjenning av protokoll fra møte 4. oktober 2016

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.05.2017

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 4. oktober 2016

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 4. oktober 2016 godkjennes.

Inndyr 27. april 2017

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – BEIARN KONTROLLUTVALG

Møtedato: Tirsdag 4. oktober 2016 kl. 10.00 – 13.20

Møtested: Møterom kommunehuset, Moldjord

Saksnr.: 16/16 – 23/16

Til stede:
Marit Trones, leder,
Audgar Carlsen

Forfall:
Ingen

Varamedlemmer:
Ingen

Ikke møtt:
Terje Solhaug, nestleder

Øvrige:

Rådmann Ole Petter Nybakk og økonomisjef Geir Arne Solbakk møtte i tilknytning til sak 17/16

Revisjonssjef Per Asbjørn Andersen, Salten kommunerevisjon IKS

Sekretær for kontrollutvalget Lars Hansen, Salten kontrollutvalgsservice

**Godkjenning av innkalling
sakliste**

Innkalling og sakliste ble godkjent.

Merknader:

Sent utsendt innkalling.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
16/16	Godkjenning av protokoll fra møte 5. april 2016
17/16	Redegjørelse om status for kommunens økonomi
18/16	Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019
19/16	Plan for selskapskontroll 2016-2019
20/16	Budsjett for kontroll og tilsyn 2017
21/16	Revisors vurdering av egen uavhengighet
22/16	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
23/16	Eventuelt

16/16 Godkjenning av protokoll fra møte 5. april 2016

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. april 2016 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. april 2016 godkjennes.

17/16 Redegjørelse om status for kommunens økonomi

Rådmann Ole Petter Nybakk og økonomisjef Geir Arne Solbakk møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til etterretning.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til etterretning.

18/16 Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

- 1.
- 2.
- 3.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig

Omforent forslag:

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

1. Post-/ arkivsystem
2. Samfunnsmessig beredskap
3. Utbygging av omsorgsboliger
4. Utbygging vann.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

1. Post-/ arkivsystem
2. Samfunnsmessig beredskap
3. Utbygging av omsorgsboliger
4. Utbygging vann.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig.

19/16 Plan for selskapskontroll 2016-2019

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for selskapskontroll 2016-2019, og ber kontrollutvalget se til at det gjennomføres følgende selskapskontroll

Det gjennomføres selskapskontroll i følgende selskap:

•

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig

Omforent forslag til vedtak:

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for selskapskontroll 2016-2019, og ber kontrollutvalget se til at det gjennomføres følgende selskapskontroll

Det gjennomføres selskapskontroll i følgende selskap:

- IRIS Salten IKS

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for selskapskontroll 2016-2019, og ber kontrollutvalget se til at det gjennomføres følgende selskapskontroll

Det gjennomføres selskapskontroll i følgende selskap:

- IRIS Salten IKS

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig

20/16 Budsjett for kontroll og tilsyn 2017

Forslag til vedtak:

Beiarn kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2016 foreslås budsjettert til kr 636 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 513 000
Sekretærbistand	Kr 93 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 30 000
Sum	Kr 636 000

Saken oversendes formannskapet, jfr forskrift om kontrollutvalg § 18.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Beiarn kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2016 foreslås budsjettert til kr 636 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 513 000
Sekretærbistand	Kr 93 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 30 000
Sum	Kr 636 000

Saken oversendes formannskapet, jfr forskrift om kontrollutvalg § 18.

21/16 Revisors vurdering av egen uavhengighet

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Beiarn kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 5. juli 2016 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Beiarn kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 5. juli 2016 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

22/16 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Revisor orienterte

- Om bemanningssituasjonen: Fullt bemannet vedr regnskapsrevisjon. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor har sagt opp og sluttet 30. september 2016. Inger Håkestad er konstituert i stillingen. Det er tilsatt ny forvaltningsrevisor Pål Strand per 15. august 2016 i en av de øvrige stillingene. Det legges opp til at den ene regnskapsrevisoren ved Fauske-kontoret, skal utføre forvaltningsrevisjon.
- Fylkeskommunen utreder egen revisjonsordning for tiden. Hvis dette ender opp med et nytt interkommunalt selskap for revisjon, kan det være aktuelt at Salten kommunerevisjon IKS inngår i en større sammenheng.

Sekretariatet orienterte

- Om dokumenter vedlagt saken
- Det utarbeides svarbrev til Harald Eggesvik.

23/16 Eventuelt

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling.

Moldjord den 4. oktober 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Beiarn kommune v/ ordfører og rådmann,
Salten kommunerevisjon IKS

SAK 02/17

Årsregnskap Beiarn kommune 2016 – uttalelse fra kontrollutvalget

Saksgang:
Kontrollutvalget**Møtedato:**
08.05.2017**Vedlegg:**

- Beiarn kommune Årsoppgjør 2016 (datert 19. april 2017)
- Salten kommunerevisjon IKS, 5. mai 2017 – Uavhengig revisors beretning for 2016

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget skal avgi sin uttalelse om årsregnskap 2016 til kommunestyret.

Det fremgår av Forskrift om kontrollutvalg § 7 at kontrollutvalget skal avgi *"uttalelse om årsregnskapet"*. Kontrollutvalget avgir sin uttalelse til kommunestyret, men kopi av uttalelsen skal være formannskapet i hende *"tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget"*.

Innholdet i kontrollutvalgets uttalelse er ikke regulert i retningslinjer, lover eller forskrifter. Bestemmelsen gir kontrollutvalget rett til å knytte kommentarer til årsregnskapet med revisjonsberetning før årsregnskapet skal behandles i kommunestyret. Som grunnlag for kontrollutvalgets uttalelse om regnskapet ligger:

- Årsoppgjør 2016 Beiarn kommune avlagt av rådmannen 19. april 2017 (inkludert regnskap 2016)
- Revisjonsberetningen for 2016, avlagt 5. mai 2017 av Salten kommunerevisjon IKS

Årsberetningen inneholder økonomiske tilbakemeldinger tilknyttet regnskapet, og skal jfr forskrift om årsregnskap og årsberetning (§10) redegjøre for vesentlige avvik mellom utgifter hhv. inntekter i årsregnskapet og den bevilgning til formålet som er gitt i regulert budsjett.

Årsberetningen skal i henhold til kommuneloven § 48 nr 5 i tillegg inneholde følgende informasjon:

- Det skal redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten
- redegjørelse for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen.
- redegjørelse for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i tilgjengelighetsloven.

Regnskapet for 2016 er avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk med kr 8,833 mill. Tilsvarende tall for 2015, som for 2011-2014 var kr 0. Det betydelige mindreforbruket forklares i hovedsak med merinntekt på områdene finansielle instrumenter og flyktningetjeneste, samt god rammestyling i organisasjonen.

Sum driftsinntekter 2016 er kr 131,6 mill, en liten økning fra 2015 (kr 129,6 mill). Driftsutgiftene utgjør kr 135,5 mill, en økning fra kr 130,1 mill i 2015. Brutto driftsresultat (sum driftsinntekter fratrukket sum driftsutgifter) er negativt med kr 3,8 mill (2015 negativt kr 0,54 mill) Netto driftsresultat er positivt med cirka kr 8,1 mill.

Avvik mellom avdelingenes budsjetterammer og regnskap for 2016 vises på følgende vis i Årsoppgjøret:

	Beløp i hele 1.000		
	2016	Regulert Budsjett 2016	Avvik
Sentral ledelse	10 872	11 135	263
Religiøse formål	1 510	1 483	-27
Land./kult./miljø/Flyktninge	2 497	5 789	3 292
Teknisk	6 613	6 859	246
Oppvekst	24 472	24 784	313
Helse og omsorg	43 313	43 835	522
Næring	-1 827	-2 563	-736
SUM - til fordeling drift	87 402	91 323	3 921

De vesentligste avvikene er forklart i årsberetningen.

Kommunens skatteinntekter er redusert med 3,6 % fra 2015 til 2016. Reduksjonen fra 2014 til 2015 var 4,7 %, men året 2014 ga en ekstraordinær økning i skatteinntektene som følge av skatt på innbyggernes salg av aksjer i Sjøfossen Energi. Rammetilskuddet fra staten er kr 50,7 mill (2015: kr 47,6 mill)

Kommunens samlede fondsavsetninger viser en liten økning fra kr 239,1 mill i 2015 til 239,7 mill i 2016. (2014: 237,9 mill, 2013: kr 228,3 mill)

Revisors beretning

Revisor har avlagt en revisjonsberetning med følgende konklusjon i sin uttalelse om årsregnskapet:

Vi har revidert Beiarn kommunes årsregnskap som viser kr 107 635 452,23 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 8 833 279,65. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til regnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende særregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Beiarn kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

I tillegg har revisor uttalt seg og konkludert om budsjett, årsberetningen og registrering / dokumentasjon. Revisor har skrevet en «konklusjon med forbehold» om budsjett. Dette gjelder at «Alle vesentlige rammeområder har mindreforbruk i forhold til regulerte budsjetttrammer, spesielt rammeområde Landbruk, kultur og miljø, samt Næring. Avvikene er kommentert i årsmeldingen»

Kontrollutvalget har i henhold til forskrift om kontrollutvalg ansvar for å følge opp at forhold revisor påpeker i forhold til årsregnskapet blir fulgt opp. Kommunestyrets vedtak vedrørende årsoppgjør for tidligere år inneholder ikke forhold som forutsetter noen særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Vurderinger:

Generelt sett kan det være aktuelt for kontrollutvalget i sin uttalelse å mene noe om regnskapsresultat og forslag til disponeringen av overskudd, eventuelt inndekking av underskudd. Gitt kontrollutvalgets oppgave bør uttalelsen fokusere på lovlighet og økonomiske konsekvenser heller enn politisk hensiktsmessighet.

Andre forhold det kan være aktuelt å uttale seg om er budsjettdisiplinen, informasjonsverdien i regnskap og årsberetning, den interne kontrollen og måloppnåelse.

Kontrollutvalget kan også finne det nødvendig å utdype / omtale forhold som fremkommer i revisjonsberetningen, eller andre forhold kontrollutvalget anser for viktige i forhold til det avlagte regnskapet.

Årsoppgjøret inneholder et eget kapittel om personal, likestilling, sykefravær, etikk og diskriminering. Her redegjøres det for nåsituasjonen når det gjelder likestilling. Videre står det å lese at kommunen har arbeidet med å få redusert uønsket deltid.

Beretningen har et eget kapittel om internkontroll, og her nevnes at det er gjennomført system- og rutineskift som følge av at kommunen i 2016 skiftet økonomisystem.

I tilknytning til saken vil administrasjonen møte og redegjøre for kontrollutvalget.

Som et innspill til kontrollutvalgets videre behandling legges saken frem med følgende

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har i møte 8. mai 2017 behandlet Beiarn kommunes årsregnskap for 2016. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet/årsoppgjøret, samt revisjonsberetningen for 2016.

Kontrollutvalget mener at presentasjon av årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter samt rådmannens årsberetning, tilfredsstillende brukernes informasjonsbehov og gir et riktig inntrykk av Beiarn kommunes aktivitet i 2016.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet viser et regnskapsmessig mindreforbruk med kr 8 833 279,65.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen, har kontrollutvalget ingen merknader til Beiarn kommunes årsregnskap for 2016.

Inndyr 5. mai 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Kommunestyret i Beiarn kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 1010/E5.1/paa

Dato: 5. mai 2017

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Beiarn kommunes årsregnskap som viser kr 107 635 452,23 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 8 833 279,65. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Beiarn kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2016. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til hjemmesiden til Norges Kommunerevisorforbund (www.nkrf.no)

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om budsjett

Alle vesentlige rammeområder har mindreforbruk i forhold til regulerte budsjetttrammer, spesielt rammeområde Landbruk, kultur og miljø samt Næring. Avvikene er kommentert i årsmeldingen.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi, med unntak av forholdene beskrevet ovenfor, at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Denne beretning erstatter tidligere avgitt beretning, datert 18.04.2017, som ble avgitt ved utløpet av forskriftens frist for å avlegge revisjonsberetning. Fullstendig årsregnskap var på dette tidspunkt ikke avgitt av administrasjonssjefen, og årsberetning var ikke utarbeidet.

Per Asbjørn Andersen
Oppdragsansvarlig revisor

*KOPI: Kontrollutvalget i Beiarn kommune
Formannskapet i Beiarn kommune
Rådmannen i Beiarn kommune*

SAK 03/17

Orientering til kontrollutvalget om aktuelle saker i Beiarn kommune

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.05.2017

Vedlegg:

- Ingen

Bakgrunn for saken

Saken er satt på dagsorden etter avtale med utvalgets leder.

I forbindelse med at saken er satt på dagsorden er rådmannen eller den rådmannen bemyndiger, bedt om å komme til møtet kl 10.30 for å orientere om aktuelle saker i kommunen, og svare på eventuelle spørsmål fra utvalget.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr 27. april 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

SAK 04/17

Oppfølging av forvaltningsrevisjon Sykefravær

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.05.2017

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 03.09.2015: Forvaltningsrevisjonsrapport Sykefraværsoppfølging i helse og omsorg

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret behandlet 10. februar 2016 sak 10/16 forvaltningsrevisjonsrapporten Sykefraværsoppfølging i helse og omsorg. I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 12 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Formålet med forvaltningsrevisjonen var å undersøke hvordan helse og omsorgsavdelingen i Beiarn kommune arbeider i forhold til sykefravær. For å belyse dette undersøkte revisor følgende to konkrete problemstillinger:

1. Er det satt mål for sykefraværsutviklingen? Hvilke rutiner er etablert når det gjelder sykefraværsstatistikk og rapportering?
2. Er det etablert rutiner for sykefraværsoppfølging i henhold til bestemmelser i regelverket? Følges disse i praksis i pleie- og omsorgstjenesten?

Revisor ga følgende anbefalinger til kommunen i sin rapport:
Dialogmøte 1 bør formaliseres og dokumenteres.

Sentralt i kommunen bør det vurderes hvor dokumenter skal oppbevares for å samle og oppnå rask tilgang til all informasjon i den enkelte sykefraværssak. Herunder ligger en vurdering av framtidig saksarkiv.

Kommunestyret fattet følgende vedtak da det behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten 10. februar 2016:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Sykefraværsoppfølging i helse og omsorg er forelagt kommunestyret i Beiarn og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.

På bakgrunn av kommunestyrets vedtak er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget klokken 11.00 for å redegjøre om status for administrasjonens oppfølging av kommunestyrets vedtak. Administrasjonen er i tillegg bedt om å besvare eventuelle spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i medhold av forskrift om kontrollutvalg § 12 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 10/16 Forvaltningsrevisjonsrapport Sykefraværsoppfølging i helse og omsorg.
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

Inndyr 27. april 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon

***Sykefraværsoppfølging
i helse og omsorg***

Beiarn kommune

FORORD

Forvaltningsrevisjon er en pålagt oppgave i henhold til kommunelovens § 77 nr 4. Formålet med forvaltningsrevisjon er å utføre systematiske undersøkelser av den kommunale tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og økonomiske forvaltning, herunder se etter muligheter til forbedringer, eventuelt påpeke svakheter og mangler.

Kontrollutvalget i Beiarn kommune vedtok i møte 30. april 2015 å gjennomføre en undersøkelse av sykefraværsoppfølgingen i helse og omsorg. Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen. Ansvarlig for gjennomføring av undersøkelsen har vært forvaltningsrevisor Inger Håkestad.

Bodø, den 03.09.2015

Svein Erik Moholt
ansvarlig forvaltningsrevisor

Inger Håkestad
forvaltningsrevisor

Innhold:

0. SAMMENDRAG	4
1. INNLEDNING	5
2. FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNINGER	6
2.1 FORMÅL.....	6
2.2 PROBLEMSTILLING	6
2.3 AVGRENSNINGER	6
3. METODE OG GJENNOMFØRING	7
4. REVISJONSKRITERIER.....	7
5. FAKTA OG VURDERINGER.....	8
5.0 Generelt om helse- og omsorgsavdelingen og om sentrale dokumenter i kommunen	8
5.1 Er det satt mål for sykefraværsutviklingen? Hvilke rutiner er etablert når det gjelder sykefraværsstatistikk og rapportering?.....	9
5.1.1 REVISJONSKRITERIER.....	9
5.1.2 FAKTA	10
5.1.3 VURDERING	13
5.2 Er det etablert rutiner for sykefraværsoppfølging i henhold til bestemmelser i regelverket? Følges disse i praksis i helse og omsorg?.....	15
5.2.1 REVISJONSKRITERIER.....	15
5.2.2 FAKTA	15
5.2.3 VURDERING	19
6. KONKLUSJON	21
7. RÅDMANNENS KOMMENTAR	22
Vedlegg 1 – Rådmannens kommentar	23

0. SAMMENDRAG

I denne undersøkelsen har vi sett på hvordan helse- og omsorgsavdelingen i Beiarn kommune arbeider i forhold til sykefravær. Vi har sett på kommunens praksis når det gjelder føring av fraværsstatistikk og oppfølging av sykefravær på individnivå. Undersøkelsen har følgende problemstillinger:

1. Er det satt mål for sykefraværsutviklingen? Hvilke rutiner er etablert når det gjelder sykefraværsstatistikk og rapportering?
2. Er det etablert rutiner for sykefraværsoppfølging i henhold til bestemmelser i regelverket? Følges disse i praksis i pleie- og omsorgstjenesten?

Revisjonskriteriene er hentet fra arbeidsmiljøloven og folketrygdloven, forskrift for føring av sykefraværsstatistikk, internkontrollforskriften, samt inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA). I helse- og omsorgsavdelingen har vi intervjuet tre ledere og et verneombud. Vi har også intervjuet to ansatte i kommunens sentraladministrasjon. Vi har tatt stikkprøver i helse og omsorgsavdelingens planleggingssystem, i arbeidstakernes elektroniske personalmapper samt i de fysiske personalmappene i papirform.

Kommunen har laget en handlingsplan for IA-arbeidet. Der finnes det skriftlig dokumentert resultatmål for sykefraværet. Når det gjelder statistikk og rapportering, er det etablert gode rutiner som synes å sikre at alt fravær kommer med i statistikken. Omlegging til nytt fraværssystem i 2014 har medført manglende oversikt og fravær av rapportering for hele 2014. Dette antas å være av forbigående art. Fraværsstatistikken er i tråd med kravene i forskriften. Rapporteringen er tilstrekkelig med unntak av for 2014, og med unntak av at mellomlederne i avdelingen ikke får rapport som gjelder spesifikt for deres ansvarsområde.

Det er gode rutiner i helse og omsorgsavdelingen når det gjelder tilrettelegging og oppfølgingsplaner. Rutinene blir fulgt. Lederne er opptatt av at en skal komme tidlig i dialog, at dialogen skal opprettholdes, og at det skal legges til rette i den grad tilrettelegging er mulig å få til uten at det går ut over drift og andre ansatte på en uheldig måte. Det mangler et formelt dialogmøte 1.

Det finnes god dokumentasjon i den enkelte sykefraværssak, men det mangler dokumentasjon for dialogmøte 1. Dokumentasjonen for den enkeltes sykefravær finnes imidlertid ikke samlet på et sted, og det er tilfeller av dobbeltdokumentasjon.

Anbefaling:

Dialogmøte 1 bør formaliseres og dokumenteres. Sentralt i kommunen bør det vurderes hvor dokumenter skal oppbevares for å samle og oppnå rask tilgang til all informasjon i den enkelte sykefraværssak. Herunder ligger en vurdering av framtidig saksarkiv.

1. INNLEDNING

Sykefravær på arbeidsplassen oppstår når arbeidstaker er borte fra jobb på grunn av egen sykdom eller ved barns sykdom.

Kommunenes sentralforbund rapporterer at sykefraværet i kommuner og fylkeskommuner var 9,5 % i perioden fra og med 4. kvartal 2013 til og med 3. kvartal 2014. Det er en nedgang på 0,1 % fra forrige periode. Sykefraværet i kommunene varierer mellom ulike sektorer. Sykefraværet er høyere innen helse- og omsorgssektoren og i barnehagene enn i administrasjon og teknisk sektor. KS har beregnet kostnaden for en dags sykefravær til å være i gjennomsnitt 2200 kroner beregnet ut fra gjennomsnittslønn inkludert sosiale kostnader i kommunesektoren. Dette tilsvarer verdien av tapt arbeidstid eller merkostnaden arbeidsgiver får ved bruk av vikar.

Myndigheter, arbeidstakere og arbeidsgivere i Norge gikk i 2001 sammen om en intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv, IA-avtalen. Nåværende IA-avtale har varighet fra mars 2014 til desember 2018. I forkant av denne samarbeidsavtalen hadde en arbeidsgruppe foreslått forenklinger i sykefraværsoppfølgingen. Dette medførte endringer i lovverket fra 1. juli 2014. Arbeidsgruppen mente at det er behov for i større grad å rette oppmerksomheten mot dialogen mellom arbeidsgiver og arbeidstaker på arbeidsplassen, og samtidig gjøre oppfølgingen mindre byråkratisk. Arbeidsgiver og arbeidstaker er hovedaktørene i IA-arbeidet, men også NAV, sykemelder, bedriftshelsetjenesten, tillitsvalgt og verneombud kan ha viktige roller.

Beiarn kommune er en IA-kommune. I denne rapporten har vi sett nærmere på sykefraværsoppfølgingen i kommunens helse og omsorgsavdeling med vekt på statistikk, rapportering og lovpålagt framdrift i oppfølgingen.

Rapporten er inndelt på følgende måte:

Først presenteres de to problemstillingene og våre metodiske tilnærminger.

Det utledes revisjonskriterier for hver problemstilling. Vi beskriver fakta som vi har samlet inn til den aktuelle problemstillingen. Deretter følger revisors vurdering, der vi vurderer kommunens praksis opp mot revisjonskriteriene.

Til slutt kommer konklusjon for hver problemstilling og revisors anbefalinger.

2. FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNINGER

2.1 FORMÅL

Formålet med denne rapporten er å undersøke hvordan helse og omsorgsavdelingen i Beiarn kommune arbeider i forhold til sykefravær. Vi ser på hvilken praksis avdelingen har på utarbeidelse av fraværsstatistikk og rapporter, og på hvordan ledelsen i helse og omsorgsavdelingen følger opp sykefravær på individnivå.

2.2 PROBLEMSTILLING

Av formålet har vi utledet følgende problemstilling:

- 1. Er det satt mål for sykefraværsutviklingen? Hvilke rutiner er etablert når det gjelder sykefraværsstatistikk og rapportering?**
- 2. Er det etablert rutiner for sykefraværsoppfølging i henhold til bestemmelser i regelverket? Følges disse i praksis i pleie- og omsorgstjenesten?**

2.3 AVGRENSNINGER

Når det gjelder statistikk, har vi brukt tall for perioden 2010-2014 for å få et bilde av utviklingen de siste fem årene.

Siden det kom en del endringer i regelverket sommeren 2014, har vi konsentrert oss om det siste året når det gjelder fraværsoppfølgingen på individnivå.

Siden sykefraværsstatistikken og kommunens overordnede retningslinjer for sykefraværsoppfølging utarbeides sentralt i kommunen, har vi intervjuet to personer fra sentraladministrasjonen i tillegg til ansatte i helse og omsorgsavdelingen. Kommunens generelle HMS-arbeid kommer vi bare i liten grad inn på.

Det er svært få menn som arbeider i helse og omsorg. Vi har derfor ikke vært opptatt av kjønnsforskjeller når det gjelder sykefravær.

6. KONKLUSJON

Problemstilling 1

Er det satt mål for sykefraværsutviklingen? Hvilke rutiner er etablert når det gjelder sykefraværsstatistikk og rapportering?

Beiarn kommune har inngått ny IA-avtale for perioden 2010-2014 og lagd handlingsplan for IA-arbeidet. Planen inneholder resultatmål for nivået på sykefraværet. Dette er i tråd med kravene i arbeidsmiljøloven og i IA-avtalen.

Det er etablert gode rutiner for registrering av sykefravær som ser ut til å sikre at alt kommer med. Fraværsprogrammet tilfredsstiller kravene til hvilke opplysninger som skal kunne skrives ut, jfr. forskrift om føring av slik statistikk. Det bør vurderes endringer i grupperingen av sykefraværsstatistikken innen helse- og omsorg, slik at lederne kan få rapporter med sine egne tall. Rapporteringen av og oversikten over sykefraværet har vært fraværende i 2014 på grunn av omlegging til nytt system. Dette antas å komme på plass i 2015.

Problemstilling 2

Er det etablert rutiner for sykefraværsoppfølging i henhold til bestemmelser i regelverket? Følges disse i praksis i helse og omsorgstjenesten?

Det synes å være etablert gode rutiner for sykefraværsoppfølgingen når det gjelder tilrettelegging og oppfølgingsplaner. Rutinene følges og lederne er opptatt av en nær og god dialog med den sykemeldte, ut fra at det er i alles interesse å få den sykemeldte tilbake i jobb så fort som mulig. Det mangler et formelt dokumentert dialogmøte 1.

Når det gjelder kravet til dokumentasjon i arbeidsmiljøloven § 4-6, pkt. 5 finnes god dokumentasjon på alle punkter med unntak av dialogmøte 1. De forskjellige typene dokumenter finnes imidlertid ikke samlet noe sted, og må finnes fram fra minst to ulike steder. Det er dobbeltdokumentasjon i form av både elektronisk arkiv og kommunens godkjente papirarkiv.

Anbefaling:

Dialogmøte 1 bør formaliseres og dokumenteres.

Sentralt i kommunen bør det vurderes hvor dokumenter skal oppbevares for å samle og oppnå rask tilgang til all informasjon i den enkelte sykefraværs sak. Herunder ligger en vurdering av framtidig saksarkiv.

7. RÅDMANNENS KOMMENTAR

Rådmannens kommentar til rapporten fremgår som vedlegg 1 på neste side.

Revisjonen tar rådmannens kommentar til orientering.

Rådmannens svar har slik vi ser det, ikke betydning for rapportens vurderinger og konklusjon.

Vedlegg 1 – Rådmannens kommentar

I forhold til rapporten kommenterer rådmannen følgende:

RAPPORT - SYKEFRAVÆRSOPPFØLGING I HELSE OG OMSORG – RÅDMANNENS UTTALELSE

Rådmannen har gått gjennom rapporten etter forvaltningsrevisjon på sykefraværsoppfølging innen pleie- og omsorg. Det er som vanlig et grundig og systematisk godt arbeid som er gjort i revisjonen.

Jeg er glad for de funn som er gjort. Resultatene er gode og i tråd med den oppfatningen jeg har hatt av tjenesteområdets arbeid med sykefraværsoppfølging. Rådmannen har ingen kommentarer utover at vi vil følge opp den anbefalingen som gis i rapporten.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Ole Petter Nybakk
Rådmann
(sign.)

SAK 05/17

Bestilling av forvaltningsrevisjon Post- og arkivrutiner

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.05.2017

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 01.04.2017: Prosjektplan forvaltningsrevisjon Post- og arkivrutiner

Bakgrunn for saken

Kommunestyret vedtok Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 i sin sak 65/16, med følgende prioriterte områder for forvaltningsrevisjon:

1. Post-/arkivsystem
2. Samfunnsmessig beredskap

Salten kommunerevisjon IKS har utarbeidet prosjektplan for prioritet nummer 1 i planen: *Post- og arkivrutiner*, slik at kontrollutvalget kan foreta sin bestilling.

. I prosjektplanen er det beskrevet følgende formål med forvaltningsrevisjonen: *Formålet med prosjektet er å undersøke hvilke post- og arkivrutiner kommunen har og se rutinene opp mot krav i lov og forskrift.*

Det legges opp til at følgende to problemstillinger skal undersøkes i dette prosjektet:

1. Er organiseringen av arkivfunksjonen i tråd med kravene i lov og forskrift?
2. Har kommunen etablert tilfredsstillende rutiner for dokumenthåndteringen?

Revisjonskriterier vil være bl.a kommunelov, arkivloven med forskrifter, offentlighetsloven, og kommunens egne retningslinjer.

Revisors undersøkelser vil bl.a basere seg på intervjuer og dokumentanalyse. Det legges opp til at endelig rapport legges frem for kontrollutvalget 2. halvår 2017.

Vurdering:

Prosjektplanene inneholder problemstillinger, revisjonskriterier, og metodebruk slik det rådes til i Norges Kommunerevisorforbunds (NKRF) RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Det legges opp til en nærmere gjennomgang og drøfting av prosjektplanen i utvalgets møte, og at prosjektplan med eventuelle endringer / presiseringer vedtas som kontrollutvalgets bestilling.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjektet slik det er beskrevet i prosjektplan datert 01.04.2017.

Inndyr 27. april 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Beiarn kommune – Post og arkivrutiner	År: 2017	Arkiv:
Utført dato: 01.04.2017 Sign: IEH	Prosjektplan	Kontr. dato: sign:	Side: 1 av 2

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)

Kommentar:

I plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 står post og arkivrutiner på førsteplass på prioriteringslista.

2. Formål (Målformulering) (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)

Kommentar:

Formålet med prosjektet er å undersøke hvilke post- og arkivrutiner kommunen har og se rutinene opp mot krav i lov og forskrift.

3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).

3.1 Er organiseringen av arkivfunksjonen i tråd med kravene i lov og forskrift?

Vurderinger i forhold til:

- arkivansvarlig
- kommunens arkivplan
- papirarkiv/elektronisk arkiv
- arkivnøkkel
- oppbevaring/lagring/datasikkerhet
- status for avlevering av arkivmateriale

3.2 Har kommunen etablert tilfredsstillende rutiner for dokumenthåndteringen?

Vurderinger i forhold til:

- sentralt mottak av post elektronisk og på papir
- håndtering av e-post for kommunens ansatte
- avdelingenes mottak og håndtering av innkommet post
- produksjon og utsending av utgående post
- bruk av saksbehandlingssystem
- forholdet til kommunens fagsystemer
- postjournal – innsyn for offentligheten
- offentlig/unntatt offentlighet
- avskrivning av dokumenter
- kompetanse

Saltens kontrollutvalgsservice	
Dato	03.04.2017
Jnr.	17/270
Arkiv nr.	411 9.2
Hjemmel u off:	

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Beiarn kommune – Post og arkivrutiner	År: 2017	Arkiv:
Utført dato: 01.04.2017 Sign: IEH	Prosjektplan	Kontr. dato: sign:	Side: 2 av 2

4. Revisjonskriterier (Grunnlag for vurdering). Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.

Kommentar:

Kommuneloven
Arkivloven med forskrifter
Offentlighetsloven
Kommunens egne retningslinjer

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger (Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

- Intervju med ansvarlige for tjenesten.
- Dokumentstudier

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

- Ansvarlig for prosjektet er ikke avklart
- Utførende revisor er Maylen Evjen eller annen forvaltningsrevisor.
- Prosjektet anslås til inntil 300 timer.

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Godkjenning av prosjektplan – mai 2017
- Endelig utarbeidelse av rapport – andre halvår 2017.

SAK 06/17**Møteplan 2017****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
08.05.2017**Vedlegg:**

- Beiarn kommune, møteplan kommunestyret 2017

Bakgrunn for saken:

I årene 2014 til 2016 har Beiarn kontrollutvalg hatt henholdsvis 2, 2 og 3 møter.

I tilknytning til saken foreligger vedlagte møteplan for kommunestyre. Kontrollutvalgets møteplaner har til enhver tid vært styrt av og tilpasset kommunestyrets møteplan. Dette av hensyn til saker som oversendes fra kontrollutvalget til kommunestyret, og da særlig forvaltningsrevisjonsrapporter og uttalelser til regnskap. Når det gjelder utvalgets uttalelse til kommuneregnskapet så skal denne dessuten foreligge i tide til formannskapetets behandling av regnskapet. I vedtatt møteplan er det lagt opp til kommunestyremøter følgende datoer:

15. mars
26. april
21. juni
27. september
25. oktober
13. desember

Forslag til vedtak:

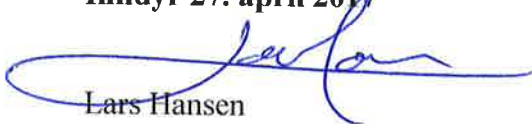
Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2017:

Mandag 8. mai

Mandag 16. oktober

Ytterligere møter avholdes ved behov.

Inndyr 27. april 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Møteplan 2017

- 15. mars Med orientering om rapporteringer
- 26. april Årsmelding med analyse
- 21. juni Finansrapport, investeringsrapport
- 27. september Oppstart budsjett 2018
- 25. oktober Økonomi og driftsrapportering
- 13. desember Budsjett 2018

Opprettet av Laila Gabrielsen Opprettet den 19. desember 2016

Oppdatert av Laila Gabrielsen Sist oppdatert den 27. februar 2017

SAK 07/17

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.05.2017

Vedlegg:

- a) Svarbrev til Harald Eggesvik 12. oktober 2016
- b) Beiarn kommunestyre Møteprotokoll 14.12.2016 (utdrag) sak 65/16 Plan for forvaltningsrevisjon
- c) Salten kommunerevisjon IKS, styret, 31. oktober 2016: Fremtidig organisering av revisjonsenheten
- d) Salten Regionråd 7. desember 2016: Felles strategi for samarbeid og eierstyring i Salten
- e) Bodø kemnerkontor 20.01.2017: Årsmelding for 2016 for Bodø, Gildeskål, Beiarn og Bø i Vesterålen
- f) Skatteetaten 15. februar 2017: Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Beiarn
- g) Salten kommunerevisjon IKS 18. april 2017: Uavhengig revisors beretning
- h) Helse- og Miljøtilsyn Salten IKS 27.02.2017: Innkalling til møte i representantskapet 05.05.17
- i) Salten Brann IKS 05. april 2017: Innkalling til representantskapsmøte 5. mai 2017
- j) IRIS Salten IKS 7.04.2017: Innkalling til representantskapsmøte Iris Salten IKS
- k) Salten kommunerevisjon IKS 24.07.2017: Innkalling til representantskapsmøte i Salten kommunerevisjon IKS

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

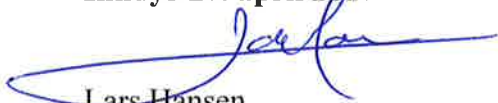
Dokument a) er svarbrev etter kontrollutvalgets behandling i møte 4. oktober 2016.

I samsvar med tidligere praksis legges frem til orientering skatteoppkrevers regnskap / årsrapport og kontrollrapport fra Skatteetaten, vedlegg e) og f).

Dokument g) er en såkalt negativ beretning: Dette er en kort beretning som sendes ut fra revisor når de ikke har mottatt regnskap innen fastsatte frister.

Dokumentene f) til k) gjelder representantskapsmøter i 4 interkommunale selskaper.

Inndyr 27. april 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

A

Harald Eggesvik
Evjen

8120 NYGÅRDSJØEN

Svar etter henvendelse til kontrollutvalget om fellingstillatelse Eggesvikvaldet

Kontrollutvalget har mottatt brev fra deg datert 19.8.2016 hvor du sender avskrift av et brev datert 18.8.2016 fra deg til Beiarn kommune med tittelen «Årets fellingstillatelse for elg til Eggesvikvaldet». Brevet ditt med spørsmål til kommunen ble lagt frem for kontrollutvalget sammen med kommunens svarbrev til deg datert 30.08.2016. I tillegg fikk kontrollutvalget i møte 4. oktober 2016 fremlagt ditt brev datert 14.9.2016 hvor du viser til ditt brev datert 18.8.2016, og ber om at klagen blir behandlet.

Kontrollutvalget registrerer brevene det er vist til over, men finner på dette tidspunkt ikke grunnlag for å gå nærmere inn på saken.

Inndyr 13. oktober 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi til

- Kontrollutvalgets leder
- Klagenemndas leder

Marit Trones

ag den 18. 8. 201

Til Beiarn Kommune, ved tænd.

årets fellingsstillatelse for elg til Eggsvikvældet.

I vår samtale på ditt kontor i fjor høst ba jeg om en lavere kalvtildeling. Du hevdet da at det krødes minst 50% kalvtildeling for væld som ikke er med i driftsplan. Etter å ha sjekket forskriften for elgforvaltning måtte du innrømme at det ikke står i forskriften at det skal være minst 50% kalvtildeling. årets tildeling ble 57% kalv.

Hva er grunnen til at du ikke kalvtildelingen med 7% ^S

I et driftsplanområde var det en avskytingsavtale på minst 18% kalv. Det ble skutt 5% kalv. Vår Johansen og Geir Heggmo godtok avskytingen. Trolig fordi at saksbehandlere Navjord faltet og var grunneier i driftsplanområdet. Behøver et driftsplanområde ikke å følge avskytingsavtalen ^{for} driftsplanområdet ^S

På grunn av en for stor forskjell på kalvtildelingen mellom de to tildelingsalternativene ber jeg om at årets tildeling blir endret til 5 valene og 2 kalver som gir 28,5% kalvtildeling. Avskrift av dette brev blir sendt til leder i Klagenemnda, Kontrollutvalget og planutvalget til uttalelse. Jeg ber derfor om at svar på dette brev også blir sendt dem.

hilsen Harald Eggsvik

Egen

8120 Nygårdsgården

äg den 19.-8. 2016

Marit Trones, 8114 Tolla

Sender dig avskrift av et brev sendt
til saksbehandler Lünd i Kommunen
Som det framgår av brevet er det stor
forstyggelse på tildelingen av halv.
Er du enig i forstyggelsesbehandlingen?
Les opp mine brev til de andre
medlemmene i Kontrollutvalget slik
at de også blir orientert om saken.

hilsen Harald Eggsvik
Egen
8120 Nygårdsjøen

Beiar kommune
Beiar kommune
8110 MOLDJORD

Saksnr.: 16/866
L.nr.: 16/5276
Vår dato: 30.08.2016

SKU
27.09.16
JNR 16/71
ARK 411
6.1

Deres dato:
Deres ref.:
Gradering:

Objektkode: 1
Emnekode: P K46

Harald Eggesvik
Evjen

8120 NYGÅRDSJØEN

SVAR PÅ HENVENDELSE ANGÅENDE TILDELING AV FELLINGSTILLATELSE FOR ELGVALD 1839 V0007 EGGESVIK/SANDMO/SØRVIK FOR 2016

Det vises til to (2) brev mottatt av Beiar kommune 23. august 2016 fra avsender Harald Eggesvik.

Orientering

Tildelingen av fellingstillatelser til godkjente vald i Beiar kommune gjøres som delegerte enkeltvedtak av administrasjonen i kommunen.

Det er sant som du viser til i brevet til fagleder Lund at det ikke foreligger noe direkte hjemmel i lovverk som påkrever en tildeling på minst 50% kalv for godkjente vald uten bestandsplan.

Beiar kommune har derimot vedtatt kommunale målsettinger for forvaltning av hjortevilt. Kommunale målsettinger for Beiar kommune sier at minst 65% av uttaket skal bestå av yngre dyr (kalv og 1 ½ åring).

Ved en tildeling som blir foreslått i brevet fra deg kan ikke kommunen kontrollere at den prosentvise fordelingen i uttaket overholdes. Dette på grunn av tildelingsreglene i hjorteviltforskriften § 18.

Hjorteviltforskriften § 18

For vald uten godkjent bestandsplan beregnes antall fellingstillatelser ved å dividere valdets tellende areal med gjeldende minsteareal. Fellingstillatelse skal fordeles på følgende kategorier

a) elg: kalv (½ år), voksne hunndyr (1½ år og eldre), voksne hamndyr (1½ år og eldre).

b) hjort: kalv (½ år), voksne hunndyr (1½ år og eldre), spissbukk (buk med ugreina gevir), og voksne hamndyr (1½ år og eldre). For begge artene kan kalv felles i stedet for voksne dyr.

Som det her kommer fram av forskrift om forvaltning av hjortevilt § 18 er det bare lov til å tildele følgende kjønn- og alderskategorier av elg til vald uten bestandsplan: kalv (½ år), voksne hunndyr (1 ½ år) og voksne hanndyr (1 ½ og eldre).

Med slike tildelingbestemmelser er det ikke mulig for Beiarn kommune å pålegge et vald uten bestandsplan å skille mellom ungdyr (1 ½ år) og voksne dyr (2 ½ år) i uttaket. Praksisen i tildelingen av fellingstillatelser til vald uten bestandsplan er dermed minst 50% kalv for å sikre at det felles tilstrekkelig med yngre dyr i uttaket. Prosentandelen i uttaket på kalv og ungdyr (1 ½ år) er satt relativt høy for å spare på de produktive dyrene i bestanden. Dette for å sikre en bedre vinteroverlevelse og høy kalvproduksjon i det kommende året.

En prosentvis tildeling som foreslått av Harald Eggesvik i brev av 23.08.2016 vil tilsvare 28 % kalv. Fellingsresultatet for valdet kan da bli 2 kalv, 2 voksne hunndyr (2 ½ år og eldre) og 3 voksne hanndyr (2 ½ år og eldre).

En slik prosentfordeling i uttaket vil ikke føre til tilstrekkelig prosentandel av yngre dyr i uttaket i henhold til kommunale målsettinger for hjorteviltforvaltning i Beiarn kommune.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Edvard Emblem Lund
fagleder skog, utmark og miljø

Kopi til:

Tronus, til orientering.

Åg den 14.-9. 16

Til Biarn Kommune ved Lünd

Jeg viser til mitt brev av 18.-8. hvor
jeg klager på årets eigfildeling.
Jeg ber om at klagen blir behandlet
og at de spørsmålene jeg stilte blir
besvart.

avskrift av dette brev blir også sendt
til ledere av planutvalget - Kontrollutvalget
og klagenemnda.

hilsen

Harald Eggsvik

Egen

8120 Nyggårdsjøen

Beiarn kommune
8110 MOLDJORD

SKUD
16.12.16
JNR 16/a.
ARK 4/11
9.

MØTEPROTOKOLL

Beiarn Kommunestyre

Møtested: Kjellerstua Beiarn Sykehjem
Møtedato: 14.12.2016 Tid: 09:00

Innkalte:

Funksjon	Navn	Forfall	Møtt for
Leder	Monika Sande		
Nestleder	Håkon André Nordberg Sæther		
Medlem	Linda Tove Tverrånes Moen		
Medlem	Ole-Håkon Hemminghytt		
Medlem	Helge Osbak		
Medlem	Linda Merete Larsen		
Medlem	Merethe Selfors	FO	
Medlem	André Kristoffersen	FO	
Medlem	Rune Jørgensen		
Medlem	Audgar Roald Carlsen		
Medlem	Marit Cicilie Moldjord		
Medlem	Gudbjørg Haukdal Navjord		
Medlem	Tone Kristin Helbostad		
Medlem	Tore Nyvold		
Medlem	Torbjørn Grimstad		
Varamedlem	Gisela Beate Engholm		Merethe Selfors
Varamedlem	Øyvind Sande		Andre Krstoffersen

Fra adm. (evt. andre):

Behandlede saker:

RS

PS 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73

Underskrifter:

Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens blad er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.

Postadresse:
Moldjord
8110 MOLDJORD

Besøksadresse:
Kommunehuset
MOLDJORD

Telefon:
Telefaks:

65/16

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016 - 2019

Vedtak:

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

1. Post-/ arkivsystem
2. Samfunnsmessig beredskap

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig.

Enstemmig vedtatt.

Behandling:

Behandling:

Samarbeidene partier, Senterpartiet og Beiarn Arbeiderparti fremmet forslag om å prioritere fokusområde 1. og 2; post/arkivsystem og samfunnsmessig beredskap, men å avvente pkt. 3. og 4.

Konkret endringsforslag: : Punkt 3. og 4. utgår.

Votering:

Det ble først stemt over endringsforslaget om at punkt 3. og 4. utgår. Dette ble vedtatt med 14 mot en stemme.

Etter dette ble det votert over planen som helhet. Planen (pkt. 1 og 2) ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

1. Post-/ arkivsystem
2. Samfunnsmessig beredskap
3. Utbygging av omsorgsboliger
4. Utbygging vann.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig.

SKU 9
31.10.16
JNR 16/811
ARK 3.0
411-9

SAKSPROTOKOLL – STYRET I SALTEN KOMMUNEREVISJON IKS

Deres ref.: *

Vår ref.: ADM/STYRET/PAA

Dato: 31. oktober 2016

Saksbehandler: Per Asbjørn Andersen

Saksgang

Styret i Salten kommunerevisjon IKS

31.10.2016

Sak 12/2016

Sak 12/2016 Fremtidig organisering av revisjonsenheten

Forslag til vedtak:

Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Salten kommunerevisjon IKS ønsker å bli en del av en slik ordning.

Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevede arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

Salten kommunerevisjon IKS vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene Salten og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Vedtak:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rett utskrift:

Per Asbjørn Andersen/Daglig leder

Saksprotokoll sendt:

Kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune

Kontrollutvalgene i Salten v/Salten Kontrollutvalgsservice

Salten kommunerevisjon IKS www.salten-revisjon.no

Org. nr.: 986 655 271 MVA E-post: post@salten-revisjon.no

Hovedkontor Fauske

Postadresse: Postboks 140, 8201 Fauske
Besøksadresse: Torggata 10, 2.etg.
Telefon: 75 61 03 80
Faks: 75 61 03 89

Avdeling Bodø

Postadresse: Postboks 429, 8001 Bodø
Besøksadresse: Posthusgården, Havnegata 9
Telefon: 75 61 03 90
Faks: 75 61 03 98

d

SKU
14.12.16
DNR 16/108
ARK #
012.C

Interkommunale selskap og samarbeid i Salten

Bodø, 7. desember 2016

Felles strategi for samarbeid og eierstyring i Salten

Kommunene i Salten har gjennom Salten Regionråd gjennomført en prosess med å utarbeide en felles strategi for samarbeid og eierstyring i Salten. Prosessen har pågått siden 2012 og har resultert i et felles eierstrategidokument som alle kommunene i Salten har sluttet seg til.

Felles strategi for samarbeid og eierstyring skal være kommunenes redskap i utøvelsen av sitt eierskap overfor interkommunale selskap og samarbeid i Salten.

Eierstrategien trer i kraft fra og med 1. januar 2017, og vi ber om at denne blir tilkjennegjort internt i deres virksomhet.

Ta gjerne kontakt med Salten Regionråd ved eventuelle spørsmål.

Med vennlig hilsen

Salten Regionråd

Petter Jørgen Pedersen (s)
leder

Vedlegg:
Felles strategi for samarbeid og eierstyring

Kopi: Kommunene i Salten

Arkiv: SR/2016
Dokument: br161207 til iks-samarbeid - eierstrategier

FELLES STRATEGI FOR SAMARBEID OG EIERSTYRING

FOR KOMMUNENE: BODØ, FAUSKE, MELØY, SALTDAL, STEIGEN,
GILDESKÅL, SØRFOLD, HAMARØY OG BEIARN

Godkjent i Salten Regionråd 2.6.2016

Ikrafttredelse 1.1.2017

ÅPENT, FORUTSIGBART, EFFEKTIVT OG LANGSIKTIG

Saltenkommunene legger denne strategien til grunn ved styring av samarbeid og selskaper i Salten. Denne strategien er en del av kommunenes egne eierskapsmeldinger og retter seg mot kommunestyrene, eierrepresentantene og styrene. Eierstrategien er utarbeidet med tanke på å øke det politiske engasjement, legge felles føringer og sikre nødvendig handlingsrom for styring av de interkommunale selskapene og samarbeidene i Salten. Eierstrategien skal forelegges nye eierrepresentanter i selskapenes eierorgan samt styremedlemmer før de blir forespurt om å ta verv.

INTERKOMMUNALE SAMARBEID I SALTEN	2
SAMARBEIDENE I SALTEN	2
DEMOKRATISK LEGITIMITET	2
FELLES SAMARBEIDS- OG EIERSTRATEGI	2
PRINISPPER FOR SAMARBEIDENE I SALTEN	2
RUTINER I LIVSSYKLUSEN TIL SAMARBEID OG SELSKAPER	3
POLITISK SAKSBEHANDLING I FORKANT AV UTSKILLELSE	4
VALG AV ORGANISASJONSFORM	4
VALG AV FINANSIERINGSMODELL	4
BUDSJETTRUTINER	4
JURIDISKE RAMMER; VEDTEKTER OG SELSKAPSAVTALER	5
INFORMASJON OM SELSKAPER OG SAMARBEID.....	5
SELSKAPSSTYRING	5
FOLKEVALGT OG EIERROLLEN	5
OBLIGATORISK OPPLÆRING AV FOLKEVALGTE	6
ROLLEAVKLARING I SELSKAPSSTYRING.....	7
MØTER OG MYNDIGHET	8
STYRET	9
STYRERS ANSVAR	10
EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL	12
VEDLEGG TIL EIERSTRATEGIEN	14
VEDLEGG 1: JURIDISKE RAMMER FOR EIERSTRYRING	14
VEDLEGG 2: FORSLAG TIL RUTINER VED ETABLERING AV NYE SAMARBEID	21
VEDLEGG 3: FORSLAG TIL FINANSIERINGSMODELLER	23
VEDLEGG 4: FORSLAG TIL BUDSJETTRUTINER	24
VEDLEGG 5: UTKAST TIL TEMA FOR EIERSTRATEGIER I ENKELTSELSKAPER	25
VEDLEGG 6: UTKAST TIL RETNINGSLINJER FOR VALGKOMITÉ.....	29

INTERKOMMUNALE SAMARBEID I SALTEN

SAMARBEIDENE I SALTEN

Kommunene i Salten samarbeider på en rekke tjenesteområder og samarbeidene er ulikt organisert.

Noen av samarbeidene utfører lovpålagte tjenester for kommunene, mens andre yter tjenester som kun er et tilbud til innbyggerne. Kommunene deltar også i selskaper som tjener penger på sine tjenester og som kommer innbyggerne til gode gjennom utdeling av utbytte til kommunene som eiere.

Felles for alle må være at de identifiseres med kommunene i Salten hva gjelder verdier og holdninger.

DEMOKRATISK LEGITIMITET

For kommunene i Salten er samarbeidene våre forankret i et mål om å sikre best mulig kvalitet for innbyggerne i regionen. Vi er bevisst på at vi sammen må forvalte fellesskapets ressurser på en måte som samsvarer med befolkningens oppfattelse av rett og galt. Dette handler om demokratisk legitimitet.

Vi er opptatt av at samarbeidene og selskapene vi deltar i har en kultur som samsvarer med Saltenkommunens mål og verdier. Både kommunene og samarbeidene våre bør derfor jevnlig og åpent diskutere etiske dilemmaer som oppstår når andre ivaretar kommunens oppgaver for innbyggerne.

Dette vil bidra til økt åpenhet i forhold til alle interessenter, og det bidrar til et mer effektivt og aktivt eierskap som sikrer demokratisk legitimitet.

FELLES SAMARBEIDS- OG EIERSTRATEGI

En felles strategi for styring av samarbeid og selskaper handler om forutsigbarhet. Både kommunene når de samarbeider om utførelsen av en tjeneste til innbyggerne, men også som eiere, kommunenes representanter i selskapenes eierorgan og virksomhetene selv må ha mulighet til å innrette seg på slik måte at vedtatte prinsipper og gitte styringssignaler kan legges til grunn i en mer langsiktig strategi.

Dette er bare mulig når kommunene er tydelige på hva de vil med samarbeidene og selskapene.

Saltenkommunene vil fokusere på at samarbeidene skal gi en merverdi for innbyggerne i kommunene gjennom å utfordre samarbeidene og selskapene til å foreta jevnlig bruk/kundeundersøkelser.

PRINSIPPER FOR SAMARBEIDENE I SALTEN

Det er særlig fire prinsipper som bør være styrende for samarbeidene i Salten:

Det skal praktiseres **åpenhet**, kommunene skal som eiere være **forutsigbare** og det skal jobbes for størst mulig grad av **effektivitet** i tjenesteproduksjonen i et **langsiktig** perspektiv.

ÅPENHET

Åpenhet som en verdi knytter seg til eierne og selskapets linje i forhold til innbyggere, media, ansatte og omverden for øvrig og praktiseringen av offentlighetsloven.

For kommunen som eier, innebærer dette å sikre en åpen debatt om og forvaltning av forhold som gjelder samarbeidene og selskapene hvor etterprøvbarhet, likebehandling og transparens er sentralt.

Selskapet skal legge vekt på likebehandling av eierne ved at alle får samme informasjon.

For selskaper omfattet av offentlighetsloven innebærer det at rutiner for mulig innsyn skal tilrettelegges. Selskaper som har sin hovedvirksomhet innenfor forretning og som opererer i et marked, er ikke omfattet av offentlighetsloven. Så langt som mulig skal selskapene og forvaltningen av disse, praktisere åpenhet med mindre det gjelder konkurransemessige eller personalmessige spørsmål.

FORUTSIGBARHET

Kommuner skal være forutsigbare i sin eierstyring. Gjennom denne felles eierstrategien, eierstrategiene for enkelt-selskaper og kommunenes eiermeldinger ønsker kommunene i Salten å være forutsigbare i sin styring av samarbeid og selskaper overfor samarbeidene selv, men også for innbyggerne i Salten.

EFFEKTIVT

Samarbeidene skal gi en merverdi for kommunene gjennom tjenester av god kvalitet til innbyggerne for lavest mulig pris. For kommunenes støttefunksjoner kan faglig samarbeid gjøre tjenesten bedre for kommunene.

Samarbeid skal evalueres av kommunene med jevne mellomrom for å vurdere om de oppnår den effektivitet som eierne og brukerne/kundene ønsker.

LANGSIKTIGHET

Selskapene forvalter offentlige ressurser og er fristilt den kommunale forvaltningen. De økonomiske og tjenestemessige valgene selskapene tar på vegne av sine eiere, skal ha langsiktighet som bærebjelke. Dette innebærer at den langsiktige formålsoppnåelse skal prioriteres fremfor kortsiktig avkastning og ressursforvaltning.

RUTINER I LIVSSYKLUSEN TIL SAMARBEID OG SELSKAPER

Når kommuner skal samarbeide bør alle alternativer vurderes før det konkluderes med organisasjonsform og ev. finansieringsmodell for det konkrete samarbeidet. Det kan også tenkes at noen samarbeidsområder har synergieffekter som tilsier at de bør organiseres sammen.

Likeledes er det viktig å evaluere valgte organisasjonsform og finansieringsmodell etter en viss tid, slik at det er mulig å justere noe som ikke fungerer etter forventningene. Evalueringen bør være både fra et eier-, bestiller- og utførerperspektiv.

POLITISK SAKSBEHANDLING I FORKANT AV UTSKILLELSE

Administrasjonen skal gi politikerne en balansert saksutredning ved en eventuell utskilling av en virksomhet i et interkommunalt samarbeid.

Ved selskapsetablering er det viktig å skille mellom kommunens rolle som eier, myndighetsutøver og arbeidsgiver, da dette har betydning for eierstyringen.

Se vedlegg 2: Forslag til rutiner ved etablering av nye samarbeid.

VALG AV ORGANISASJONSFORM

Ved valg av organisasjonsform bør det foretas en politisk, juridisk og økonomisk avveining av organisasjonsformen opp mot formålet med samarbeidet.

Offentlig støtte og anskaffelsesregelverket kan sette grenser for hvordan kommuner organiserer sin virksomhet. Dette må avklares før etablering.

Stiftelser har ingen eiere, og er ingen egnet organisasjonsform for kommunal virksomhet.

Samarbeid etter kml. § 27 skal i fremtiden ikke brukes mellom kommunene i Salten.

VALG AV FINANSIERINGSMODELL

Følgende legges til grunn i valg av finansieringsmodell:

- grunnfinansiering
- innbyggertall
- nytteverdi

Valg av finansieringsmodell kan gis tilbakevirkende kraft.

Se vedlegg 3: Ulike modeller for finansiering av samarbeid.

BUDSJETTROUTINER

Det er viktig med forutsigbarhet og god dialog mellom samarbeidene og deltakerkommunene ved innarbeiding av samarbeidenes budsjett i kommunenes egne budsjetter.

Det er derfor utarbeidet rutiner for dialog mellom Regionrådet, rådmannsutvalget og samarbeidene.

Dersom det er behov for det, kan rådmannsutvalget også gjennomføre en samlet budsjettkonferanse for de interkommunale samarbeidene hvor tema er budsjettene i kommunene og i samarbeidene. Dette må da gjennomføres etter at rådmennenes budsjettforutsetninger er vedtatt i Regionrådet.

Se vedlegg 4: Forslag til budsjett rutiner

JURIDISKE RAMMER; VEDTEKTER OG SELSKAPSAVTALER

Kommuneloven har regler om hva vedtekter for interkommunale samarbeid etter kommuneloven må inneholde. Likeledes regulerer IKS-loven, aksjeloven og samvirkeloven hva selskapsavtaler og vedtekter må inneholde.

For samarbeid og selskaper etablert av Saltenkommunene skal vedtektene og selskapsavtalene holde seg så langt inntil minimum som det følger av den aktuelle lov.

Selskapsavtaler og vedtekter skal likevel uformes slik at det gis rom for en strategisk utvikling av samarbeidet, uten å måtte endre dokumentet. Om et selskap skal kunne operere i et marked, må konkurransevilkårene fremkomme.

ENDRINGER I DE JURIDISKE RAMMENE

Innholdet i vedtekter og selskapsavtaler reguleres gjennom norsk lov. Dette legges til grunn i de tilfeller hvor det skal gjøres endringer i vedtekter eller selskapsavtaler.

INFORMASJON OM SELSKAPER OG SAMARBEID

På kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider. Offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelig der.

SELSKAPSSTYRING

FOLKEVALGT OG EIERROLLEN

Kommunalt eide selskaper utfører viktige samfunnsmessige tjenester og forvalter betydelig kapital og infrastruktur. Det er viktig at folkevalgte er bevisst sin rolle som eier, for det er gjennom eierstyringen kommuner har mulighet til å påvirke selskapers rammer og handlingsrom.

Som folkevalgt utøver du politikk. Det handler om fordeling av goder og byrder for innbyggerne i din kommune. Det innebærer at mål blir satt, prioriteringer ordnet, verdier fordelt og virkemidler valgt og anvendt.

"I folkets tjeneste", er for meg en parole med mening. Den uttrykker at jeg i folkevalgtrollen står til tjeneste for, og er i løpende dialog med, de mennesker som har valgt meg. Dette er en toveis-kommunikasjon: på de ene siden forteller jeg om de saker som er til behandling i folkevalgte organer, for derigjennom å få innspill fra de som har meninger om, og berøres av, beslutningene. Men vel så viktig er å få innspill om de saker som ikke står på dagsorden, og som burde vært reist. I ombudsrollen får jeg mange slike henvendelser, og jeg står til disposisjon.»

Ivar Johansen, bystyremedlem i Oslo

Selskaper eid av kommuner er indirekte politisk styrt. Det vil si at kommunene eier gjennom deltakelse i selskapets eierorgan. Folkevalgte skal derfor ikke utøve ombudsrollen i forhold til kommunale oppgaver som er skilt ut i egne selskaper.

Rent juridisk, utøves eierstyring kun ved deltakelse i møter i selskaper eierorgan; generalforsamlinger for aksjeselskap, representantskap for interkommunale selskaper (IKS) eller årsmøter for samvirkeforetak.

IKS-loven § 7, 1. ledd:

Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.

Ot.prp. 53 (1997-1998):

Første ledd første punktum fastslår at deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Bestemmelsen innebærer at deltakerkommunene på grunnlag av deltakerforholdet ikke kan utøve noen myndighet i selskapet på annen måte enn gjennom sine representanter i representantskapsmøter.

Kommunens eierstyring bør derfor skje i politiske fora og utøves på grunnlag av skriftlige retningslinjer og fastsatte rammer som er vedtatt av de folkevalgte.

Den enkelte folkevalgte må utenom dette forholde seg til flertallsvedtak, fordi det i eierstyringen er kommunestyret som organ som utøver ansvarlig myndighet og fatter vedtak, ikke det enkelte medlem.¹

Foruten noen forhold som etter IKS-loven må vedtas i kommunestyret, kan eierstyringen delegeres til formannskapet.² Det forutsettes uansett at kunnskap om eierstyring blir gitt til alle medlemmene i kommunestyrene i Salten.

Det vil si at utenom i møter i disse eierarenaene, utøver ikke folkevalgte eierrollen.

OBLIGATORISK OPPLÆRING AV FOLKEVALGTE

Kommunene skal gjennomføre folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden.

¹ Se kml. § 6.

² Se IKS-loven § 4.

ROLLEAVKLARING I SELSKAPSSTYRING

I eierstyringen er det viktig å skille mellom roller, oppgaver og ansvar. Det er viktig å ha klart for seg hvordan eierstyring utøves gjennom felles forståelse av begrepene:

Folkevalgte i eierrollen	Den enkelte folkevalgte eller partigrupper har ingen direkte instruksjonslinje til selskapet eller representanter i det utøvende eierorganet. Saker som ønskes tatt opp, skal meldes som sak i kommunestyret på ordinær måte, etter en ev. forutgående diskusjon med kommunens eget eierorgan.
Kommunestyret	I enkeltsaker av prinsipiell eller av stor betydning, kan kommunestyret som kollegium og/eller formannskap instruere sin(e) representant(er) i eierorganet. Dette kan skje ved at representanten melder inn en sak til kommunens eget eierorgan i forkant av formannskaps-/kommunestyremøte eller at kommunens eget eierorgan melder saken inn etter forutgående samtale med representanten(e).
Kommunens administrasjon	Rådmannen og hennes/hans stab har ikke noen formell rolle i eierstyringen utenom rådmannens generelle ansvar for å påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Det vil være naturlig å knytte rådmannen opp til kommunens eget eierorgan, men dette beslutter den enkelte kommune i sin Eiermelding.
Kommunens eget eierorgan	Kommunen kan selv etablere et utvalg, sekretariat eller utpeke én person som ivaretar kommunens samlede Eierportefølje. Organet kan operere som sekretær for kommunestyret/formannskap i eierspørsmål, eller kan delegeres myndighet til å behandle kommunens eierspørsmål på vegne av kommunestyret. ³
Utvøvende eierorgan	All eierstyring skjer gjennom eierorganet (representantskap, generalforsamling eller årsmøte). De valgte representantene skal ivareta egen kommunes interesser gjennom aktiv deltakelse i selskapenes eierorgan. Eierorganet har som formål å sikre at eiers overordnede interesser blir ivaretatt i selskapet, formulere klare mål for selskapet og velge det rette styret.
Styret	Styret er ansvarlig for realisering av eiers mål og skal ivareta selskapets interesse. Styret representerer ikke enkelteierne, men selskapet. Styremedlemmene velges av det utøvende eierorgan, og det er ev. disse som har instruksjonsrett overfor styret og myndighet til å bytte ut styremedlemmer. Styrevervet er personlig og når særlige forhold foreligger kan styremedlemmer trekke seg fra vervet.

³ Det er noen saker etter IKS-loven som kommunestyret ikke kan delegere til andre organ.

MØTER OG MYNDIGHET

MØTER I REPRESENTANTSKAP OG GENERALFORSAMLING

Møtene i de interkommunale selskapenes eierorganer skal gjennomføres på en måte som gir rom for reell dialog mellom selskapets representanter og eierne. Styret skal i forkant påse at flest mulig kan delta og tilrettelegge for at det blir en effektiv møteplass mellom eierne og styret.

Innkalling med saksliste skal sendes representantene og den postadressen kommunene har formidlet som mottaker. Dette skal skje minimum 4 uker før møtet. Utførlige saksdokumenter skal sendes senest 1 uke før møtet.

I aksjeselskap og samvirkeforetak må fullmakter være ordnet før møte. Det er ikke mulig å operere med fullmakt i IKS. Om et representantskapsmedlem i et IKS ikke kan møte, møter varamedlem.

Møtets varighet settes på forhånd av eierorganets leder i samråd med styreleder.

Styreleder og daglig leder har plikt til å delta i møtene. Etter aksjeloven skal selskapets revisor delta i generalforsamlingen når de saker som skal behandles, er av en slik art at dette må anses som nødvendig. For øvrig har revisor rett til å delta. Det legges til grunn at revisor deltar i de ordinære møter i selskapenes eierorgan.

I selskaper der det ikke er private eiere, skal de deltakende kommuners kontrollutvalg og kommunens revisor varsles og har rett til å være tilstede i møtene til selskapets eierorgan.

Det enkelte eierorgan behandler saker i tråd med den myndighet som loven har gitt eierorganet.

SÆRSKILT FOR REPRESENTANTSKAPENE

Til selskapenes representantskap velges det 2 representanter, en fra posisjon og en fra opposisjon fra hver kommune med tilstrekkelig antall varamedlemmer i rekke.

Ordfører avgir stemme på vegne av kommunen.

I henhold til IKS-loven er det kommunestyret selv som avgjør hvilke(n) representant(er) som skal møte i representantskapet. Medlemmene som velges til representantskap er personlige medlemmer, og det tillates ikke at andre møter etter fullmakt. Dette innebærer at det ikke kan pekes ut andre vararepresentanter enn de som er valgt av kommunestyret. Kommunene anbefales derfor å sørge for tilstrekkelig antall varamedlemmer slik at deltakelsen i representantskapet sikres.

Representantskapets medlemmer velges for fire år og den enkelte kommune kan foreta nyvalg av sine representantskapsmedlemmer i valgperioden.

Representantskapet velger både leder og nestleder.

DIALOGMØTER

Det skilles mellom møter i eierorganet og dialogmøter (også kalt Eiermøter). Dialogmøte er en overordnet møteplass mellom selskapet og eierne uten formell beslutningsmyndighet.

Dialogmøter skal blant annet benyttes til å innhente styringssignaler fra eierne før saker av strategisk betydning iverksettes. Dialogmøter kan også benyttes til å informere eierne om virksomheten og/eller endringer i selskapets rammebetingelser og brukes ofte som formøte til møter i selskapets eierorgan.

Dagsorden for dialogmøtene besluttet av styret i selskapet, ev. i samarbeid med representantskapets leder. Til dialogmøtet inviteres eierorganets medlemmer. Ut fra sakene som skal behandles i møtet kan ordførere, formannskap i eierkommunene, rådmenn, relevante fagpersoner i eierkommunene eller andre inviteres til dialogmøtet. Det forventes at styret og daglig leder er til stede. Både dialogmøter og møter i selskapenes utøvende eierorgan skal sikre at selskapets formålsparagraf er i samsvar med en eventuell endring i driften, og i tråd med den generelle utviklingen i samfunnet. Samordnet effektiviseringskrav overfor selskapet kan også diskuteres i dialogmøter.

FAGLIGE OG ADMINISTRATIVE MØTEPLASSER

For hvert selskap bør det opprettes faglige og administrative møteplasser mellom eierkommunene og selskapet. Her skal blant annet følgende forhold behandles:

- Avklaring av selskapets rolle som tjenesteleverandør og ev. kompetanseplanlegger.
- Saker i grensesnittet mellom selskapet og kommunens virksomheter.
- Utvikling og ivaretagelse av bestillerkompetansen i eierkommunene.
- Sikring av partenes innflytelse i utviklingsarbeid.

For IKS'ene er det rådmannen som er kontaktperson, mens for øvrige samarbeid oppnevnes det kontaktpersoner innenfor det faglige virkeområde i kommunen til vedkommende.

Kontaktpersonen skal følge opp samarbeidssaker av administrativ eller faglig art.

STYRET

ANTALL STYREMEDLEMMER

I forbindelse med etablering av selskap eller revisjon av selskapsavtalen/vedtektene, skal antall styremedlemmer vurderes med tanke på eiers behov for å realisere sine mål og sikre selskapets interesser. Selskapets størrelse og kompleksitet vil avgjøre om selskapene har 3, 5 eller maksimalt 7 eiervalgte styremedlemmer.

Antall medlemmer og ev. varamedlemmer må være nedfelt i selskapsavtaler for IKS. Det er ikke pålagt å ha varamedlemmer til selskapsstyrer. Om styret skal ha varamedlemmer, velges disse i rekke. Styret beslutter selv om 1. vara skal inviteres til styremøtene for å sikre kompetanse og kontinuitet.

VALGKOMITÉ

Det er eiers ansvar å sørge for en styresammensetning og overordnet styringsramme som er tilpasset selskapets formål og eiernes forvaltningsverdier. Bruk av valgkomité skal sikre at styresammensetningen totalt sett gir selskapet den nødvendige erfaring og innsikt hva gjelder nødvendig politisk, faglig, juridisk og økonomisk kompetanse.

Det er selskapets eierorgan som oppnevner valgkomiteen og medlemmene av valgkomiteen fremmer forslag til styremedlemmer for selskapets eierorgan som formelt velger styremedlemmene. Valgkomiteen bør følge noen retningslinjer for sitt arbeid. Disse retningslinjene vedtas av selskapets utøvende eierorgan.

Se vedlegg 6: Utkast til retningslinjer for valgkomiteer.

STYREHONORAR

Styregodtgjørelsen skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styreverv i selskaper må også vurderes i forhold til det personlige økonomiske og strafferettslige ansvaret dette vervet innebærer, og bør godtgjøres deretter.

Styremedlemmene bør få et faste styrehonorar som skal dekke godtgjørelse til styremøter (ordinære og ekstraordinære) og forberedelser til disse. Det bør differensieres mellom styreleder, nestleder, ordinært styremedlem og varamedlem, hvor sistnevnte får honorar for oppmøte. Telefonmøter av konsulterende karakter godtgjøres ikke med møtehonorar.

Ev. tapt arbeidsfortjeneste og reiseutgifter dekkes etter regning. Sistnevnte i henhold til gjeldende satser i Statens reiseregulativ.

Ved fravær fra mer enn 1/3 av styremøtene i en periode foretas det en forholdsvis reduksjon i godtgjørelsen.

Valgkomiteen foreslår satsene på styrehonoraret, som en parallell prosess til innstilling på styrerepresentanter.

Eventuelle økte satser for honorering kan omfatte midlertidige, særskilte hensyn. Slik som for eksempel arbeidsintense perioder.

STYRERS ANSVAR

KOMPETANSE

Det er det enkelte styremedlems eget ansvar å ha tilstrekkelig kompetanse for å utføre vervet i det aktuelle selskapet.

Selskapets eierorgan skal dog sikre at nye styremedlemmer får nødvendig informasjon om selskapet i forbindelse med oppnevningen. Det er selskapet som utarbeider og oppdaterer skriftlig materiell til utdeling, ev. tilgang til elektronisk arkiv.

Styremedlemmer skal gis tilbud om styreopplæring, enten i regi av styret selv eller av eierne.

DIALOG MED EIER

Vedtak om å avhende eller pantsette fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander i et IKS, eller foreta investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne skal tas av representantskapet. Er det tvil, må styret ta dette opp med representantskapet. For andre selskapsformer bør det vurderes om slike beslutninger skal behandles i eierorganet før styrevedtak.

Deltakernes eierstrategi må forankres i en selskapsstrategi. Selskapsstrategien er styrets verktøy for å operasjonalisere eiers formål og strategier for selskapet. Ansvar for selskapsstrategien er styrets og skal sikre operasjonalisering av eiers overordnet formål.

ETIKK

Det er viktig at selskaper som Saltenkommunene er eier av eller medeier i, jobber med etiske retningslinjer for styret og de ansatte, slik at selskapets etiske profil forankres i bedriftskulturen.

Varsling er å si fra om kritikkverdige forhold. Arbeidsmiljøloven lovfester retten til å si fra om kritikkverdige forhold i virksomheten og gir arbeidstakeren vern mot gjengjeldelse. Arbeidsgiver pålegges å legge forholdene til rette for intern varsling. En naturlig del av arbeidet med etikk er gjennomgang av selskapets varslingsrutiner.

Styret plikter å sette etikk på dagsorden i styret og i selskapet. Hvilke etiske valg og dilemmaer som er aktuelle, vil variere fra selskap til selskap. Styret skal gi en vurdering av mulige dilemmaer i sin selskapsstrategi. Målsettingen er å sikre en felles oppfatning av gråsoner selskapet kan operere i og hvilke valg selskapet og de ansatte da bør ta.

KORRUPSJON

Saltenkommunene forventer at selskaper de deltar i har nulltoleranse mht. korrupsjon. Strengt krav til åpenhet og offentlighet er et effektivt virkemiddel mot korrupsjon. Kommunene i Salten er opptatt av at selskaper hvor de har eierinteresser, er åpne om dilemmaer knyttet til korrupsjon, interessekonflikter og inhabilitet.

MILJØ OG KLIMA

Saltenkommunene forventer at selskapene tar miljøansvar. Styret skal prioritere langsiktige, regionale og bærekraftige miljøløsninger i selskapets utøvelse av tjenester så vel som organisering. Mål, gjennomføring og evaluering av miljøarbeidet må være klart angitt. Selskapenes arbeid med miljøspørsmål må skje systematisk og dekke hele verdikjeden i virksomheten.

Selskaper og foretak hvor Saltenkommunene har eierinteresser er ulike hva gjelder påvirkning på det ytre miljø. Dette vil nødvendigvis påvirke hvor omfattende rutiner og systemer de ulike selskapene må utvikle for å sikre at virksomheten tar nødvendige miljøhensyn. Alle selskapene skal miljøsertifiseres. Grønne innkjøp bør gjennomføres etter anskaffelsesregelverket.

LØNNSSTRATEGI

Selskapene skal utforme lønns- og insentivordninger slik at de fremmer verdiskapningen, og skal være rimelige. Hovedprinsippet bør være at selskaper og samarbeid følger kommunal lønnsstrategi der disse er sammenlignbare.

SAMFUNNSANSVAR

Kommunalt eide selskaper er opprettet for å ivareta et samfunnsansvar og for å levere grunnleggende tjenester til innbyggerne. Eierstyring er viktig for å kombinere innbyggernes behov og samfunnets verdier med effektivitet og lønnsomhet. Omgivelsene har forventninger om samfunnsansvarlig eierskap og samfunnsansvarlig drift, hvor ansvaret går ut over kortsiktig

profitt. Det forventes at alle selskapene tar et slikt samfunnsansvar og utvikler egne holdninger til forhold som bl.a. etikk, forebygging av korrupsjon, miljø, likestilling og integrering.

For selskaper er det styret som har ansvar for ivaretagelse av selskapets samfunnsansvar. Det forventes derfor at styrene i de enkelte selskapene tar samfunnsansvar, og at dette er integrert i selskapenes virksomhet og strategier.

MEROFFENTLIGHET

Det skal være åpenhet knyttet til Saltenkommunenes eierstyring, basert på prinsippet om meroffentlighet. Foruten de selskapene hvor markedsmessige hensyn tilsier det, skal selskaper kommunene deltar i praktisere meroffentlighet knyttet til sin virksomhet.⁴

STYREEVALUERING

Egenevaluering av styrets arbeid gir styremedlemmene økt bevissthet om oppgaver, roller, myndighet og ansvar. Styreleder skal ta initiativ til styreevaluering én gang i året.

I tillegg til egenevalueringen, skal styret foreta en årlig rekrutteringsevaluering som oversendes valgkomiteen som styrets bidrag til eierorganets valg av styremedlemmer.

Styret bør evaluere daglig leder, og daglig leder bør gis mulighet til å evaluere styret.

INFORMASJONSANSVAR

Selskapene skal gjøre offentlige rapporter, meldinger og andre relevante dokumenter tilgjengelige på sine hjemmesider.

Minst en gang hver kommunestyreperiode skal selskapet møte i kommunestyrene til sine eiere og orientere om virksomheten. Et egnet tidspunkt for informasjon om selskapet kan være når eierstrategien for dette selskapet skal opp til høring.

EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL

EVALUERING AV EIERSTYRING

Eierorganet og styret skal i hver kommunestyreperiode evaluere eierstyringen etter bestemte maler.

SELSKAPS- OG EIERSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med det kommunale eierskapet. Forskrift om kontrollutvalg (§ 14) hjemler at utvalget plikter å påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser og om eierinteressene utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalgene i hver kommune er ansvarlig for at det gjennomføres kontroller. Kommunestyret kan fastsette regler for kontrollutvalget og revisors kontroll. Kontrollutvalget skal minst en gang i

⁴ Se offl. § 2, 2. ledd.

valgperioden og senest ved utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av eier- og selskapskontroll som vedtas av kommunestyret.

Kommunelovens § 80 gir kontrollutvalget en vidtgående rett til opplysninger og innsyn i selskaper som kommunen i sin helhet eier alene eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner. Kontrollutvalget har også rett til å delta i representantskapsmøter og generalforsamlinger. Det bør derfor være en dialog om hvordan man skal drive selskapskontrollen med selskaper der flere kommuner er eiere.⁵ En slik dialog bør samordnes av kontrollutvalgssekretariatet ved behandling av planene for selskapskontroll.

⁵ Selskapskontrollene består av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen inneholder en generell del med selskapsinformasjon og en spesiell del med opplysninger knyttet til den enkelte eier.

Forvaltningsrevisjon er et dypdykk i selskapet, basert på bestilling, problemstillinger og revisjonskriterier. Kontrollutvalgene kan enkeltvis eller samlet, bli enige om at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon av interkommunale selskaper eller samarbeid. Dette kan da tas innenfor den enkelte kommunes ressurs for forvaltningsrevisjon og kan samordnes ved at kommunene har felles kontrollutvalgssekretariat og felles kommunerevisjon. Eventuelt må dette bestilles i tillegg, og betales av eierkommunen(e).

VEDLEGG TIL EIERSTRATEGIEN

VEDLEGG 1: JURIDISKE RAMMER FOR EIERSTRYRING

Kommunene som organisasjon har i oppgave å levere tjenester overfor innbyggerne som en rekke særlover pålegger dem. I tillegg står kommunene fritt til å påta seg oppgaver for sine innbyggere uten at dette er hjemlet i lov. Avhengig av den enkelte særlov, står kommunen fritt til å samarbeide med andre kommuner om oppgaveutførelsen. Kommunen står også fritt til å delta i privatrettslige selskaper. I en slik sammenheng opptrer kommunen som eier på lik linje med ethvert annet privat rettssubjekt.

Samtidig er det viktig å understreke at kommunen forvalter fellesskapets midler, uansett om virksomhetene er organisert som selvstendige rettssubjekter, samarbeid eller det foregår i egen organisasjon. Det er derfor sentralt at kommunen tar et særlig samfunnsansvar uavhengig av organisasjonsform. Bedre eierstyring krever kunnskap, og i det følgende er det en kort gjennomgang av samarbeid og selskapsformer som er mulig for kommuner når de samarbeider med andre.

Innholdet i kapitlene er underordnet det til enhver tid gjeldende lov- og regelverk.

STYRE TIL LØSNING AV FELLES OPPGAVER (KML. § 27)

Kommuner og fylkeskommuner kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver som angår virksomhets *drift og organisering*, altså oppgaver av økonomisk og administrativt karakter. Det er ikke anledning til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse § 27-samarbeidet.

Alle saker av viktighet må derfor tas opp i de respektive kommunestyrene som har ansvar utad for sin del av samarbeidets virksomhet. Det kan likevel reguleres i vedtektene at styret skal ha mulighet til å binde deltakerkommunene økonomisk, men kun i begrenset grad.

Vedtektene for det interkommunale styre skal inneholde bestemmelser om:

- a. styrets sammensetning og hvordan det utpekes,
- b. området for styrets virksomhet,
- c. hvorvidt deltakerkommunene skal gjøre innskudd til virksomheten,
- d. hvorvidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske forpliktelser,
- e. uttreden fra eller oppløsning av samarbeidet

Et § 27-samarbeid er dermed et svært løst og uformelt samarbeid hvor lovgiver stiller få krav til organisering og styring. Dersom det overføres stor grad av kompetanse fra kommunene til styret, kan virksomheten ansees å være et selvstendig rettssubjekt med tilhørende arbeidsgiveransvar. Høyesterett avsa en dom i 1997 hvor skille samarbeid/selskap ble behandlet.⁶

Flere av samarbeidene i Salten er organisert som § 27 samarbeid. Noen av disse er også selvstendige rettssubjekt. Det er igangsatt et arbeid med å rydde opp i disse.

Det er ikke ønskelig å etablere flere slike samarbeid mellom Saltenkommunene. Nye samarbeidsløsninger skal organiseres etter de mer formaliserte samarbeidsløsningene i kommuneloven eller etter selskapslovgivningen.

⁶ Se Rt. 1997 s. 623.

VERTSKOMMUNESAMARBEID (KML. KAP. 5 A)

Vertskommuneløsningen gir mulighet til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse. Gjennom denne modellen kan en kommune overlate utførelsen av offentlig myndighetsutøvelse til en vertskommune, så fremt lovverket som styrer virksomheten ikke er til hinder for det. Det opprettes ikke et nytt organ eller rettssubjekt, men oppgaven blir delegert fra egen kommune til den aktuelle vertskommunen.

For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale som vedtas av kommunestyret selv og vertskommunen skal orientere fylkesmannen om etableringen av samarbeidet. Samarbeidsavtalen skal inneholde en rekke bestemmelser (§ 28-1 e andre ledd) herunder utreden og avvikling av samarbeidet.

Vertskommunen står fritt til å organisere virksomheten den har fått delegert. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet på områder som er underlagt samarbeidet.

Det kan opprettes øvrige organer i et slikt samarbeid, men disse vil ha funksjon som arbeidsutvalg og kan ikke rokke ved den delegasjonslinjen som ligger i kommunelovens § 28-1 a-k.

STYRINGSSTRUKTUR

Det skilles mellom 2 typer organisasjonsstrukturer innenfor vertskommunesamarbeidet:

(1) Ved delegasjon av kompetanse som kommunestyret anser å være av ikke-prinsipiell karakter, opprettes et **administrativt vertskommunesamarbeid** (§ 28-1 b). Hver av de samarbeidene kommunene delegerer likelydende kompetanse fra eget kommunestyre til egen rådmann som igjen delegerer til rådmannen i vertskommunen.

(2) På områder der kommunestyret anser tjenesten å være av prinsipiell betydning, skal det delegeres likelydende kompetanse til **felles folkevalgt nemnd** (§ 28-1 c). Rådmannen i vertskommunen forholder seg til nemnda som fungerer som et lokaldemokratisk organ for samarbeidet. Nemnda kan igjen delegerer til vertskommunen administrativ myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Vurdering av hvorvidt tjenesten er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning, avgjøres av hvert enkelt kommunestyre. Prinsipiell betydning kan forstås som oppgaver kommunestyrene delegerer til egen administrasjon i delegasjonsreglementet.

SAMKOMMUNE (KML. KAP. 5 B)

Samkommunen ble lovhjemlet i mai 2012 og er den andre modellen for samarbeid om offentlig myndighetsutøvelse. Kun kommuner og fylkeskommuner kan delta, og hver kommune kan kun delta i en samkommune.

Samkommunen er et selvstendig rettssubjekt som reguleres av kommunelovens kapittel 5 B med mindre annet er angitt (herunder forvaltningsloven og offentlighetsloven). Ved opprettelse gjelder arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse. De oppgaver og den avgjørelsesmyndighet som overføres samkommunen, må være identiske for alle deltakerkommunene.

Deltakerkommunene skal opprette en skriftlig samarbeidsavtale for samkommunen. Kommunestyret vedtar selv avtalen og visse endringer.

Den enkelte deltakerkommune hefter ubegrenset for en andel av samkommunens forpliktelser. Tilsammen skal andelene utgjøre samkommunens samlede forpliktelser. En samkommune kan ikke være deltaker i interkommunalt samarbeid, men kan likevel forvalte midler i aksjer når dette har et finansielt formål. En samkommune kan være vertskommune (§ 28-1) for andre enn deltakerkommunene i samkommunen.

Samkommunen plikter å dekke inn underskudd i samkommunen. Deltakerkommunene plikter å yte tilskudd til inndekning av underskudd i samkommunen. Samkommunen kan bare ta opp lån dersom dette er fastsatt i samarbeidsavtalen. Dersom samkommunen skal kunne ta opp lån, skal avtalen inneholde et høyeste beløp for samkommunens samlede låneopptak.

Den enkelte deltakerkommune kan med skriftlig varsel til samkommunen og øvrige

STYRINGSSTRUKTUR

Samkommunestyret er samkommunens øverste organ. Samkommunestyret skal bestå av minst tre representanter med vararepresentanter fra hver deltakerkommune. Disse velges av og blant kommunestyrets medlemmer. Samkommunestyret velger selv blant sine medlemmer leder og nestleder. Lovens bestemmelser om ordfører og varaordfører gjelder tilsvarende for leder og nestleder i samkommunestyret.

Samkommunen skal ha en administrativ leder som ansettes av samkommunestyret selv. Det kan avtales at stillingen som administrativ leder i samkommunen skal gå på omgang mellom rådmennene i deltakerkommunene.

Kontrollutvalgets medlemmer velges blant medlemmene av kommunestyret, fylkestinget og kontrollutvalgene i deltakerkommunene. Hver deltakerkommune skal være representert med minst ett medlem i utvalget.

KOMMUNALT EIDE SELSKAPER

Ved selskapsorganisering skiller kommunen ut tjenesten i et selvstendig rettssubjekt. Forholdet mellom den enkelte kommune som eiere og selskapet ivaretas gjennom selskapsavtalen/vedtektene. Kommunen ivaretar eieransvaret gjennom representasjon i det operative eierorganet og har instruksjonsmulighet overfor de som møter på vegne av kommunen i dette organet, det være seg representantskapet, generalforsamlingen eller årsmøte. I enkelte tilfeller har kommunen også et finansieringsansvar overfor selskapet, gjennom tilskudd eller fastsetting av priser for selskapets tjenester.

Deltakernes ansvar er forskjellig ut fra hvilken selskapsform som velges; det kan organiseres med ubegrenset deltakeransvar eller med begrenset deltakeransvar. I aksjeselskap og samvirkeforetak har aksjonærene/deltakerne normalt ikke noe ansvar for selskapets forpliktelser utover det de skyter inn ved etablering. De har derfor et begrenset ansvar for selskapets forpliktelser. I interkommunale selskaper etter lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) har deltakerne et ubegrenset proratisk ansvar (fullt ut kun innenfor sin prosent-/brøkvis eierandel) og i selskaper etter kml. § 27 ubegrenset solidarisk ansvar (en for alle, alle for en) om ikke vedtektene sier noe annet.

Ved utskillelse av kommunal virksomhet i selskaper, uansett organisasjonsform gjelder reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven for de ansatte.⁷

⁷ Se aml. kap 16.

INTERKOMMUNALE SELSKAPER (IKS-LOVEN)

Interkommunale selskaper (IKS) er en selskapsform hvor kun fylkeskommuner, kommuner og andre IKSer kan være deltakere. IKSene er selvstendige rettssubjekter og ved utskilling av kommunal virksomhet til et IKS. Eierne omtales som deltakere. Et AS kan ikke være deltaker i et IKS, men et IKS kan eie aksjer i et AS.

Hver deltaker har et ubegrenset ansvar innenfor sin eierandel og et IKS kan i praksis ikke gå konkurs. På grunn av dette vil forretningsmessig virksomhet organisert som IKS være ulovlig offentlig støtte. Dette løses ofte ved at det etableres datterselskap organisert som aksjeselskap, der den forretningsmessige virksomheten utøves. Forvaltningen utøves da i morselskapet organisert som et IKS.

REPRESENTANTSKAPET

Et IKS skal ha et eierorgan, styre og daglig leder. Deltakernes myndighet i selskapet utøves i eierorganet som kalles representantskapet. Den enkelte kommune kan ikke utøve direkte innflytelse verken overfor styre eller daglig leder. Hver enkelt deltaker har instruksjonsmyndighet overfor sine medlemmer i representantskapet og kan gi instruks om blant annet stemmegivning. Det kan imidlertid ikke gis instruks som er i strid med lov, selskapsavtalen eller andre vedtak som er bindende for selskapsforholdet.

Representantskapet har en noe utvidet kompetanse i forhold til generalforsamlingen i et AS og det henger sammen med det ubegrensede ansvaret deltakerne har i selskapet. Når deltakerne påtar seg et større ansvar for selskapets forpliktelser er det også naturlig at styringsmulighetene utvides. Kommunestyrene utpeker navngitte representanter i representantskapet og personlige varamedlemmer. Det er ikke mulig å møte med fullmakt slik det er anledning til etter aksjeloven. Representantskapet utpeker også styret.

STYRE

Selskapet blir ledet av styret og daglig leder som representerer selskapet utad. Styrets myndighet er begrenset av selskapets formål og selskapsavtalen generelt i tillegg til eventuelle vedtak, instruksjoner og øvrige retningslinjer fastsatt av representantskapet.

Styrevervet er et personlig verv og medlemmene har tilsvarende ansvar som styremedlemmer i andre selskaper (AS/samvirkeforetak). Styremedlemmene plikter å erstatte skade som vedkommende forsettlig eller uaktsomt volder selskapet, den enkelte deltaker eller andre parter. Erstatningsansvar kan lempes dersom dette finnes rimelig under hensyn til utvist skyld, skadens størrelse, økonomisk evne og forholdene ellers.

AKSJESELSKAP (AKSJELOVEN)

Virksomheten i et aksjeselskap reguleres i aksjeloven og det er derfor aksjeloven som regulerer organisasjonsmessige spørsmål innenfor selskapet. Et aksjeselskap er et selskap hvor ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Kommuner kan delta sammen med andre offentlige rettssubjekter eller private. Det kan også etableres aksjeselskap hvor kommunen er eneste aksjonær.

Eierne i aksjeselskapet (aksjonærene) har i utgangspunktet bare mulighet til å tape aksjekapitalen (det som er skutt inn i selskapet). Kreditorerne kan bare gå til selskapet med sine krav. Derfor er det en rekke regler i aksjeloven som begrenser eiernes adgang til å ta penger ut av selskapet.

En aksje gir også rett til aksjeutbytte. Størrelsen på aksjeutbyttet foreslås av selskapets styre, men blir bestemt av aksjeeierne på generalforsamlingen. Generalforsamlingen har ikke rett til å vedta et høyere utbytte enn styret foreslår, kun den størrelsen de foreslår eller eventuelt et lavere utbytte. Et aksjeselskap som ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser kan slås konkurs. Eierforholdet i et aksjeselskap kan endres ved kjøp og salg av aksjer. Som hovedregel krever overdragelse av aksjer samtykke fra selskapet, og de øvrige eierne har forkjøpsrett til å overta aksjene ved salg.

GENERALFORSAMLINGEN

Generalforsamlingen er selskapets eierorgan og kommunestyret må utstede fullmakt til den som skal representere kommunen i generalforsamlingen. Kommunestyret kan også treffe bindende vedtak om hvordan kommunens representant skal stemme i en bestemt sak. Dette fordrer at kommunestyret får til behandling saker i forkant av generalforsamlingen.

Generalforsamlingen har mulighet til å ta opp hvilken som helst sak til behandling hva gjelder selskapet. Dette innebærer at generalforsamlingen kan instruere styret og også omgjøre styrevedtak dersom selskapet ikke allerede har bundet seg i forhold til en tredjepart. En for inngående inngripen i driften av selskapet vil imidlertid ikke være i samsvar med den rollefordelingen aksjeloven legger opptil mellom eier og selskapsledelsen, og kommunen kan også pådra seg erstatningsansvar dersom den overtar den reelle styringen av selskapet.

STYRET

Aksjeselskap blir ledet av styret og daglig leder på vegne av eierne. Styret og daglig leder representerer selskapet utad. Kompetansen til styret begrenses av selskapets formål og øvrige vedtekter og eventuelle andre vedtak/instrukser vedtatt av generalforsamlingen. Det kan f.eks. vedtektsfestes av visse type saker i hovedregel skal behandles i generalforsamlingen eller en konkret sak selv om styre etter aksjeloven har myndighet. Eksempler kan være økonomiske investeringer over en viss sum, lokaliseringsspørsmål eller opprettelsen av døtre.

Styreverv er et personlig verv med personlig ansvar. Styremedlemmer og daglig leder kan bli forpliktet til å erstatte skade som de i nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt selskapet, aksjeeier eller andre. Dersom styret eller daglig leder påfører selskapet en risiko som ut over den forretningsmessige forsvarlige, kan det medføre en erstatningsplikt. Det er også viktig å merke seg at styret og daglig leders aktsomhetsplikt skjerpes i situasjoner hvor selskapet er i økonomisk krise.

SAMVIRKEFORETAK (SAMVIRKEFORETAKSLOVEN)

Samvirkeforetak (SA) er en relativt ny organisasjonsform (2008) og har et sterkt innslag av brukerdeltakelse.⁸ Hovedformål må være å fremme medlemmenes *økonomiske* interesser, blant annet gjennom å gi stordriftsfordeler ved å samarbeide om en tjeneste. Deltakerne i samvirkeforetak har, i liket med i aksjeselskap, et begrenset ansvar for virksomheten. Medlemskapet er frivillig og ubegrenset, men knytter seg til bruk av foretakets tjenester eller kjøp av dets varer.

I motsetning til aksjeselskap er det ikke kapitalavkastning som er hovedmålet for samvirke, men bruk av foretakets virksomhet gjennom aktiv samhandling. Medlemmene skal i utgangspunktet

⁸ Se samvirkelova av 29. juni 2007 nr. 81.

behandles likt, blant annet gjennom at hvert medlem har én stemme på årsmøtet. Saklig forskjellsbehandling er likevel akseptert.

Samvirkelovens utgangspunkt er at «intet» kommer ut fra samvirkeforetaket, med mindre dette er bestemt i vedtektene. Vedtektene må derfor gi utførelse og presis regulering av de disposisjonsmulighetene en ønsker skal være gjeldende. Disponeringen må skje for hvert år, knyttet opp til årets overskudd. Overskuddet kan brukes til etterbetaling, avsettes til etterbetalingsfond, avsettes til medlemskapital-konto eller benyttes til forrentning av andelsinnskudd og medlemskapskapitalkonto.

ÅRSMØTE

Det øverste organ i samvirkeforetak er årsmøtet som tilsvarer generalforsamling i as og representantskap i IKS. Det er gjennom årsmøtet at medlemmene utøver sin overordnede myndighet i foretaket. Den overordnede myndigheten består bl.a. i kompetanse til å velge styremedlemmer, treffe vedtak som er bindende for medlemmene, instruksjonsmyndighet overfor foretakets øvrige organer, omgjøringskompetanse mht. andre foretaksorganers beslutninger, og kompetanse til å delegere sin myndighet.

Som medlem av et samvirkeforetak, vil en kommune være representert ved en fullmektig på årsmøte, men det er en begrensning i at ingen kan være fullmektig for mer enn ett medlem i årsmøter.

Et sentralt samvirkeprinsipp er at medlemmene skal ha lik stemmerett, dvs. prinsippet om «ett medlem - en stemme». Det er dog adgang til å differensiere stemmeretten. Dette må fremgå av vedtektene.

STYRET

Styre i et samvirkeforetak har samme myndighet, oppgaver og ansvar som for aksjeselskap og IKS. Styret er underlagt årsmøte og vervet er personlig.

STIFTELSE

Stiftelser er regulert i Stiftelsesloven. Kommuner står fritt til å opprette stiftelser. Når opprettet, er stiftelsen å anse som et selvstendig rettssubjekt. Årsaken til at man velger stiftelsesformen er at man sikrer å forfølge et gitt formål ved at stiftelser ikke kan kjøpes opp eller overstyres av eiere. I tillegg vil man i noen grad kunne oppnå skattemessige fordeler.

Stiftelsen er forskjellig fra andre selskapsformer ved at den ikke har noen eiere. Stiftelsens formue eies av stiftelsen selv. Dermed blir det heller ikke betalt ut utbytte fra stiftelsen og oppretterne mister rådigheten over formuesverdien ved opprettelsen. Stiftelsen har ingen generalforsamling eller årsmøte og er ikke demokratisk styrt. Stiftelsens formål blir fastsatt ved opprettelsen, og adgangen til å endre dette i ettertid er begrenset.

Kommuner har ingen innflytelse på hvordan stiftelse styres, men dersom stiftelsen for eksempel mottar kommunalt tilskudd, kan det stilles vilkår for støtten. Kommunen øver i så fall innflytelse på stiftelsen i egenskap av sin rolle som offentlig myndighet.

STYRET

Stiftelser er pliktige å ha et styre som er stiftelsens øverste organ. Styrevervene er personlige og kan ikke overføres ved fullmakt. Hvis stiftelsen er næringsdrivende har de ansatte rett til

representasjon i styret i saker som gjelder næringsvirksomheten. Styremedlemmene kan tilstås et rimelig vederlag i forhold til faktisk arbeidsmengde og ansvarsbyrde i stiftelsen. Det skal ifølge stiftelseslovens § 10 c) presiseres i vedtektene hvordan valg av styre skal skje.

VEDLEGG 2: FORSLAG TIL RUTINER VED ETABLERING AV NYE SAMARBEID

FORVALTNINGSMYNDIGHET OG FORHOLDET TIL SÆRLOVENE

Omfatter samarbeidet også vedtak i saker enkeltvedtak/myndighetsutøvelse?

FORMÅLET MED VIRKSOMHETEN

Hva er målsettingen med samarbeidet og hvilke antatte forventninger har en til gevinstene ved samarbeid. Dersom virksomheten skilles ut i et aksjeselskap og ikke har erverv som formål, skal dette tydeliggjøres i formålet. Risiko og forretningsområde skal tydeliggjøres.

HVILKE KONSEKVENSER HAR UTSKILLELSEN FOR DE ANSATTE?

Ved etablering av selvstendige rettssubjekter og overføring av ansatte til en vertskommune, gjelder arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse. Er det ønskelig, kan det ev. avtales ordninger som sikrer de ansatte fortrinnsrett til stillinger i egen kommune innenfor et gitt tidsrom.

HVA ER KOMMUNENS ROLLE I FHT TJENESTENE SOM SKAL UTFØRES I SAMARBEIDET?

Skal kommunen kjøpe tjenester fra samarbeidet og er dette innenfor regelverket om offentlig anskaffelser (ev. egenregi)? Holder vi oss innenfor regelverket om offentlig støtte? Har kommunen tilsyns- og kontrollansvar overfor virksomheten? Hvordan skal skille mellom eier og kommunens rolle som kunde sikres for å unngå mistanke om rolleblanding og forfordeling?

GRAD AV POLITISK STYRING OG KONTROLL

Er virksomheten av en slik art at politikerne ønsker større eller mindre grad av styring og hvordan skal dette organiseres?

LOKALISERING AV HOVEDKONTOR/VERTSKOMMUNE

Hvor skal samarbeidet lokaliseres? Dette er ofte en politisk viktig beslutning.

SKATT- OG MERVERDIAVGIFT

Hvilke regler for skatt og mva trer i kraft ved de ulike selskapsformene ifht den aktuelle virksomheten?

KOSTNADSNØKKEL FOR EIERSKAP

Hvordan skal deltakerne ev. dele kostnadene ved oppretting og drift – dette må avklares. Innskuddet fra deltakerne ved oppretting av et IKS, skal nedtegnes i selskapsavtalen. Dette fordi summen er utgangspunktet for hva kommunen kan ta med seg om de trer ut av selskapet.

ET POLITISK VEDTAK SKAL FØLGES AV SELSKAPSDOKUMENTENE

Vedtaket om utskillelse av virksomhet til et interkommunalt selskap, må følges av de grunnleggende dokumenter for virksomheten (vedtekter, selskapsavtale, aksjonæravtale, eierstrategi, retningslinjer for valgkomité etc) og en angivelse av eventuell overføring av formuesmasse og ev. tilbakebetalingsplan. I vedtektene/selskapsavtalen bør det stå tydelig hvorvidt selskapet utfører oppgaver etter egenregi eller er konkurranseeksponert.

VEDLEGG 3: FORSLAG TIL FINANSIERINGSMODELLER

MODELL 1:

1. Likt grunnbeløp for alle deltagende kommuner
2. Øvrige kostnader fordelt etter innbyggertall

Kommentarer: Grunnbeløpet bør speile administrative grunnkostnader som ikke er avhengig av kommunestørrelse.

MODELL 2:

Alle kostnader fordelt etter innbyggertall, men fordelt på intervallet med synkende beløp med økende innbyggertall som for eksempel:

- a. De første 5 000 innbyggere, kr 5 pr innbygger
- b. Fra innbygger 5 000 – 10 000 kr 4 pr innbygger
- c. Fra innbygger 10 000 – 20 000 kr 3 pr innbygger
- d. Fra innbygger over 20 000 kr 2 pr innbygger

Kommentarer: Denne modellen med differensieringen av pris, avhengig av innbyggertall, innehar en fordeling av grunnkostnader for samarbeidet på deltaker kommunene. Intervallene på antall innbyggere kan selvfølgelig endres.

MODELL 3:

1. Likt grunnbeløp for alle deltagende kommuner
2. Kostnader til felles avtalte tjenester fordelt etter innbyggertall
3. Uttak av tjenester ut over «grunnpakken» betales til fulle av den enkelte kommune, inkludert overheadkostnader.

Kommentarer: I enkelte virksomheter kan det være nødvendig å innføre en sikringsbestemmelse som sier at hvis ikke tilbudet benyttes fullt ut, skal den enkelte eierkommune gi et dekningsbidrag for tapet av inntekter i henhold til eierandel. Dette forutsetter at det er felles oppslutning blant deltakerkommunene om at tjenesten skal være bedre enn kun et «minimumstilbud». De kommunene som tar ut tjenester utover grunnpakken betale kostnadene i sin helhet inkludert overhead kostnader. Denne modellen gjør det mulig å gi et noe variert tilbud til deltakerkommunene avhengig av behov, og vil redusere interessekonflikter knyttet til ulikt tjenestebehov.

MODELL 4:

1. Differensiert grunnbeløp for alle deltagende kommuner
2. Øvrige kostnader til felles fordelt etter innbyggertall

Kommentarer: Grunnbeløpet må ta høyde for kriterier i rammetilskuddet som slår svært ulikt ut for de enkelte kommunene. Tilskuddet tilsier at kommuner med høyere rammetilskudd vil relativt sett ha et større behov for tjenester, og det er dermed rimelig at grunnbeløpet gjenspeiler dette. Prinsippet kan også anvendes ved tilskudd til administrative tjenester hvor kommunene får et grunnbeløp uavhengig av kommunestørrelse.

VEDLEGG 4: FORSLAG TIL BUDSJETTRUTINER

For de samarbeidene som budsjetteres over Saltenkommunens budsjetter gjelder følgende for eierkommunenes deltakelse i budsjettarbeidet:

Når	Deltakerkommunene	Samarbeidene/selskapene
Mars	Vedtakelse i Regionrådet av rådmennenes forslag til budsjettforutsetningene. Dette oversendes samarbeidene. Budsjettforutsetningene vil inneholde nødvendige krav til budsjettering.	Årsmelding og regnskap behandles i styret.
April	Årsmeldingene oversendes deltakerkommunene for mulighet til å gi innspill i representantskapsmøtet (IKS)	Årsmelding og regnskap behandles i representantskapene.
Mai		Styrebehandling av samarbeidets forslag til budsjett/økonomiplan for neste år. Oversendes deltakerkommunen for å sikre at kostnadene innarbeides i den enkelte kommunes midlertidige rammer.
Juni	Rådmannsutvalget sender brev til ordførerne om generelle økonomiske føringer for kommende budsjettår. Signalene viderefremmes til samarbeidene.	
August		Styrebehandling av økonomiplan, budsjett i det enkelte selskap oversendes rådmannsutvalget/ Regionrådets administrasjon
August/ september	Dialogmøte mellom selskapsledelsen, eierorganets leder samt rådmannsutvalget vedrørende budsjettet. Selskapet presenterer her forarbeidet til budsjett og handlingsplan.	
Medio september	Økonomiplanforslaget fra samarbeidene behandles i Regionrådet	
September		Eierorganet vedtar budsjett og handlingsplan med umiddelbar oversendelse til kommunene.
Oktober	Rådmannen legger frem budsjettforslag for kommunen der selskapene og samarbeidene inngår.	
Desember	Kommunestyrene vedtar økonomiplan og budsjett inkl. bevilgninger til de interkommunale selskapene og samarbeidene.	

VEDLEGG 5: UTKAST TIL TEMA FOR EIERSTRATEGIER I ENKELTSKAPER

Eierstrategien er et supplement til selskapsavtalen/vedtektene og sammen har de status som eiernes styringsdokument for det konkrete selskapet.

Selskapsavtalen/vedtektene skal til enhver tid være samordnet med eierstrategien for selskapet. Revisjon av eierstrategi kan utløse revisjon av selskapsavtalen og vis versa.

Det anbefales at eierstrategien minst inneholder følgende punkter:

FORMÅL MED EIERSKAPET

Eierkommunenenes hovedformål med sitt eierskap på kort og lang sikt.

Utviklingen i selskapet fra etablering til i dag (rammer og tjenester) samt grunnlaget for den enkelte deltakers deltakelse. Også hva eierne ser for seg i forhold til utvikling i samarbeidsområdet.

Hvorfor har kommunene gått sammen om dette området?

STYRINGSPRINSIPPER

Hvordan representeres eierne i eierorganet og hvordan er stemmefordelingen der?

Selskapet kan ta initiativ til å avholde drøftingsmøter for å luften forhold med sine eiere.

SELSKAPETS ROLLER, OPPGAVER OG HANDLINGSROM

Selskapet skal ivareta de roller og utføre de oppgaver som eierne anser som hensiktsmessig for å realisere eiernes formål med selskapet.

Presentasjon av selskapsformen og styringsmekanismene i den valgte selskapsformen. Om det er etablert et konsern bør alle selskapene i konsernet presenteres i sammenheng.

- Hva er formålet med samarbeidet og hvilke(t) oppdrag har deltakerkommunene gitt til samarbeidet? Samfunnsutvikler, Bestiller/utførerfunksjon, støttefunksjon til kommunene, finansielt instrument og eller annet.
- Hva er selskapets primære virkeområde og kan de påta seg andre oppgaver?
- Hvordan sikres rammene for tjenesteleveransene til eierne/kundene? Kan selskapet benytte underleverandører, etablere datterselskap eller samarbeide med andre?

VALG AV STYRE

Styret skal sammensettes på en slik måte at det blir i best mulig stand til å utføre de oppgaver det er pålagt. Styremedlemmer *kan* hentes fra kommuneadministrasjonen, folkevalgte eller fra næringslivet generelt. Som hovedregel bør det være slik at folkevalgte kun går inn dersom styreoppgavene har en politisk karakter. Før valget må aktuelle kandidater gis mulighet til å vurdere ev. habilitet.

Representantskapet nedsetter en valgkomité som følger vedtatte retningslinjer for valgkomiteen. Valg av styret skjer i representantskaps-/generalforsamlingsmøtet.

Se vedlegg 6.

GODTGJØRELSE TIL STYRET

Godtgjørelse til styret bør utformes slik at den fremmer verdiskapningen i selskapene og fremstår som rimelig ut fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Styrets godtgjøring bør ligge på et moderat nivå og se hen til den alminnelige lønns- og prisutviklingen i samfunnet når denne er oppe til justering.

I aksjeselskapene og de interkommunale selskapene er det hhv. generalforsamling og representantskap som årlig tar stilling til godtgjørelsens størrelse. Valgkomiteen kommer med forslag.

FORVENTNINGER TIL STYRET

Styret har ansvar for at selskapet forvaltes i tråd med eiers interesser. Styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammer som er gitt av eier. Videre skal styret være en viktig diskusjonspartner og støttespiller til ledelsen i større saker. Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid ut fra gitte målsetninger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til ledelsen. Et kompetent styre må kunne utfordre administrerende direktør og bedriften slik at det tas gode beslutninger.

MOTIVASJON FOR KOMMUNALT EIERSKAP

Spørsmålet om organisering må ses i forhold til virksomhetens karakter. Noen kommunale selskaper kan være drevet av rene forretningsmessige hensyn, mens for andre selskaper vil kjerneoppgavene være forvaltning og myndighetsutøvelse. Risiko og behovet for politisk styring bør stå sentralt i dette valget. En virksomhet med høy økonomisk risiko bør organiseres slik at eventuelt tap for kommunen begrenses. Aksjeselskaper vil da være mest aktuelt. I valget av organisasjonsform bør formålet med virksomheten diskuteres.

KJØNNBALANSE

I tillegg til det eksisterende kravet om kjønnsbalanse i kommunale utvalg, kommunale foretak og IKSer, er det også lovkrav om kjønnsbalanse i styret for aksjeselskaper hvor kommuner eller fylkeskommuner eier minst to tredeler av selskapet.

Dette krever samordning forut for valgene på generalforsamlingene.

HABILITET

Habilitetsbestemmelsene er de seneste årene blitt innskjerpet i lovverket, bl.a. gjennom endringer i forvaltningsloven. Ved valg til styret er det viktig å være klar over dette. At en person er inhabil innebærer at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Loven fastslår at en person er inhabil når han/hun leder eller har en ledende stilling, er medlem av styret eller bedriftsforsamling for et selskap som er part i saken og som ikke helt ut eies av stat eller kommuner, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Forvaltningslovens § 6 fastslår at ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem, også der selskapene er fullt ut

offentlig eid. KS Eierforum kommenterer at det likevel er viktig å understreke at politisk deltakelse i styrene generelt vil være tillatt, og at politisk kompetanse i mange virksomheter er viktig for selskapsstyrene. Politikere som har eller har hatt styreverv har også en høyere generell interesse og kunnskap om selskapene og eierstyring, og bidrar på denne måten med viktig kompetanse i kommunestyret og deres ansvar.

SELSKAPSSTRATEGI

Som grunnlag for styringsdialogen mellom eierne og selskapet, forventes selskapet å etablere en selskapsstrategi, forankret i relevante nasjonale og lokale ambisjoner og føringer, eiernes eierstrategi samt selskapsavtalen. Selskapsstrategien skal angi:

- Visjon for selskapet
- Rammer for selskapets virksomhet
- Status for selskapets virksomhet
- Strategiske utfordringer for selskapet
- Strategiske mål og ambisjoner for selskapets virksomhet
- Selskapets strategiske og operative virkemidler

Selskapsstrategien skal rulleres minst en gang pr valgperiode. Det er styret som er ansvarlig for utarbeidelse av selskapsstrategien. Selskapsstrategien skal formelt vedtas i styret, men med mindre markedsmessige forhold tilsier det, skal denne behandles i representantskapet før vedtakelse.

OM DET ER AKTUELT: EIERSKAP I ANDRE SELSKAPER

Selskapet kan etablere hel- eller deleide datterselskaper, der dette tjener selskapets formål. Det legges til grunn at slike selskapsetableringer rettes mot å løse oppgaver som ikke løses på en tilfredsstillende måte ved hjelp av eksisterende marked, samt at nye selskapsetableringer ikke kommer i konflikt med andre eierinteresser kommunene måtte ha.

ØKONOMI

Det forutsettes at selskapet har en finansforvaltning som gir tilfredsstillende avkastning uten at det innebærer en vesentlig finansiell risiko for selskapet. Forvaltningen skal sikre lave finansieringskostnader og god likviditet.

Selskapets formuesforvaltning skal være gjenstand for betryggende kontroll, og styret har ansvar for dette. Dette kan blant annet sikres gjennom utarbeidelse av et finansreglement som regulerer selskapets risikoeksponering.

Om selskapet skal bygge opp en egenkapital bør dette stå her.

Modell for kostnadsfordeling mellom kommunene skal også inn her.

Eiernes innskudd, selskapsandel og forpliktelser bør reguleres her. I et IKS er dette veldig viktig da dette danner grunnlaget for hva den enkelte deltaker ev. kan ta med seg ut av selskapet ved eventuell uttreden.

UTTREDEN OG OPPLØSNING

Rutiner og forutsetninger ved uttreden og oppløsning bør reguleres i eierstrategien.

Trer det inne en ny deltaker eller går aksjene over til ny eier, faller eierstrategien bort om ikke den nye parten uttrykkelig eller stilltiende tilslutter seg denne. I utgangspunktet krever endring av eierstrategien enstemmighet blant deltakerne i det operative eierorgan, om ikke avtalen selv regulerer noe annet. Avtalen kan videre opphøre ved mislighold og eierskifte, men den kan ikke uten videre sies opp.

SELSKAPETS ÅRLIGE EIERMELDING

I tillegg til den årlige årsmeldingen skal selskapet årlig levere en Eiermelding. Eiermeldingen vedtas i representantskapet sammen med årsmeldingen og videresendes eierkommunene til informasjon. Eiermeldingen skal rapportere i forhold til gjeldende eierstrategi og selskapsstrategi. Den skal primært vise i hvilken grad selskapet oppfyller eiernes forventinger og selskapets egne mål, gi informasjon om planlagte endringer i tjenestetilbudet, samt vesentlige endringer i kostnadsnivået for selskapet.

EIERSTRATEGI 2016-2020

Konkrete ønsker fra eierne til selskapet:

- 1.
- 2.
- 3.

VEDLEGG 6: UTKAST TIL RETNINGSLINJER FOR VALGKOMITÉ

MANDAT

Valgkomiteen skal i forbindelse med representantskapet/generalforsamlingens valg av medlemmer og varamedlemmer til styret i xxx foreslå kandidater til disse vervene, samt levere forslag til honorar for disse medlemmene i perioden.

STYRET I XXXX

Styret i xxxx består av x medlemmer, hvor x av medlemmene *med x numeriske varamedlemmer* velges av representantskapet/generalforsamlingens etter forslag fra valgkomiteen.

x ansattevalgt (e) styremedlem(mer) velges uavhengig av de eiervalgte styremedlemmene av og blant de ansatte og for 2 år av gangen.

Valgkomiteen skal legge vekt på de foreslåtte kandidatenes erfaring, kvalifikasjoner og deres evne til å arbeide som medlemmer av xxxx styre på en tilfredsstillende måte.

De eiervalgte styremedlemmene velges for 2 år, men slik at x av styrets medlemmer er på valg hvert år. Begrunnelse er at styret skal sikres kontinuitet.

VALGKOMITEENS SAMMENSETNING

Valgkomiteen består av x medlemmer oppnevnt av representantskapet/generalforsamlingen og velges for 2 år av gangen.

Selskapets styre og selskapets ledelse kan ikke velges inn i valgkomiteen.

Representantskapet/generalforsamlingen vedtar de honorarer som skal utbetales til medlemmene av valgkomiteen.

Valgkomiteens utgifter skal dekkes av selskapet.

PROSEDYRE

Daglig leder i xxxx kaller inn til møte i valgkomiteen 3 måneder før vårmøte i IKS/ generalforsamlingsmøte.

Valgkomiteen kommer med skriftlig fremlegg til representantskapet/generalforsamlingen på kandidater til verv som styreleder og styremedlemmer. Dette skal sendes ut sammen med innkalling til møtet i eierorganet.

Valgkomiteen skal også foreslå honorar til styremedlemmene og styrets leder.

Valgkomiteens leder, eller den person som er gitt fullmakt av lederen, skal presentere komiteens anbefalinger i møte og gi en begrunnet fremstilling av anbefalingen.

VALGKOMITEENS ARBEID

Valgkomiteen setter selv grensen for sitt arbeid. Valgkomiteen bør kontakte styremedlemmer og ledelsen i selskapet og eksterne rådgivere kan benyttes ved behov.

Ved valg av medlemmer til styret *skal* det legges vekt på følgende:

- At styret får den kompetansen som er nødvendig for selskapet.
- At styremedlemmene har gode samarbeidsevner.
- En representativ sammensetning og minimum 40% representasjon av hvert kjønn.⁹
- Ivaretagelse av selskapets interkommunale eierskap.

Særlige egenskaper som *kan* vektlegges ved valg av medlemmer:

- Styreleder bør ha ledererfaring og et godt omdømme.
- Medlemmer av styret bør ha og/eller være villige til å tilegne seg ulik kompetanse som styret har behov for ut ifra styrets og selskapets situasjon.
- Medlemmene bør ha egenskaper og/eller erfaring som vil styrke styrets totalkompetanse.

De deler av styrets egevaluering som er relevant for valgkomiteens arbeid, skal gjennomgå og tas i betraktning når valgkomiteen gir sin anbefaling.

Før valgkomiteen anbefaler de foreslåtte kandidatene, skal kandidatene bli utfordret på hvorvidt det kan være noen habilitets utfordringer og bli forespurt om de er villige til å motta vervet som styremedlemmer eller ev. styreleder. Bare kandidater som har bekreftet at de er villige til å inneha slike verv, skal anbefales av valgkomiteen.

⁹ Dette gjelder også varamedlemmene.

SRU
20.01.17
JNR 17/026
ARK 411,41
414
6.3

2
0
1
6

Bodø kemnerkontor Skatteregnskapet

*Årsmelding 2016 for
1804 Bodø, 1838 Gildeskål, 1839 Beiarn
& 1867 Bo i Vesterålen*

Innhold

Kap. 1.	Generelt om kemnerkontorets virksomhet		
1.1	Kemnerkontoret	side	3
1.1.1	Ressurser	«	3
1.1.2	Organisering	«	3
1.1.3	Ressurser og kompetanse	side	4
1.2	Internkontroll	«	5
1.3	Vurdering av skatteinngangen	side	5
1.3.1	Total skatte- og avgiftsinngang i 2016	«	5
1.3.2	Kommunens andel av skatteinngangen i 2016	«	6
1.4	Skatteutvalg	side	7
Kap. 2.	Skatteregnskapet		
2.1	Avleggelse av regnskapet	side	8
2.2	Margin	«	8
2.2.1	Margin for inntektsåret 2015	«	8
2.2.2	Kommentarer til marginavsetningen	«	9
Kap. 3.	Innfordring av krav		
3.1	Restanseutviklingen	side	10
3.1.1	Totale restanser og berostilte krav pr. 31.12.16	«	10
3.1.2	Kommentarer om restansesituasjonen og utviklingen	side	11
3.1.3	Restanser eldre år	side	13
3.1.4	Kommentarer om restanseoppfølgingen på eldre år	«	13
3.2	Innfordringens effektivitet	side	14
3.2.1	Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.16	«	14
3.2.2	Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat	«	14
3.2.3	Omtale av spesielle forhold	«	16
3.3	Særnamskompetanse	«	16
Kap. 4.	Arbeidsgiverkontroll		
4.1	Organisering av arbeidsgiverkontrollen	side	17
4.2	Planlagte og gjennomførte kontroller	«	17
4.3	Resultater fra arbeidsgiverkontrollen	«	17
4.4	Vurdering av arbeidsgiverkontrollen	«	17
4.5	Omtale av samarbeidet med andre kontrollaktører	«	17
4.6	Gjennomførte informasjonstiltak	«	17

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Kemnerkontoret

Årsrapporten er en oppsummering og vurdering av virksomheten til Bodø kemnerkontor i året som har vært. Bodø kemnerkontor er kemner for kommunene Bodø, Gildeskål, Beiarn og Bø i Vesterålen.

1.1.1 Ressurser

Ressursfordeling

	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved SKO som kun benyttes til skatteoppkreverfunksjonen	12,9	100 %
Ressursbruk ved SKO, fordeling av årsverk		
Skatteregnskap	1,5	12 %
Innfordring av skatt/arbeidsgiveravgift	3,9	30 %
Juridisk rådgiver	1,0	8 %
Kontrollvirksomhet	4,8	37 %
Informasjon og veiledning overfor skatte-/avgiftspliktige og regnskapsførere/revisorer	0,3	2 %
Skattehjelp/søknadsbehandling/Gjeldsordningssaker	0,1	1 %
Administrasjon	1,3	10 %
<i>merk at %-andel fordelt skal være 100</i>		

Bodø kemnerkontor ledes av Jens Balteskard, som har vært ansatt som kemner siden høsten 2013. Han leder arbeidet tilknyttet fellesinnkrevingen og arbeidsgiverkontroll i anslagsvis 90 % stilling. De resterende 10 % er tilknyttet kommunal virksomhet.

Bodø kemnerkontor har i 2016 vært ansvarlig for den kommunale skatteinnfordringen i Gildeskål, Beiarn og Bø i Vesterålen. Beiarn og Bø har vært samordnet med Bodø i SOFIE med virkning fra 01.01.14, mens Gildeskål kom inn fra 01.01.15. Høsten 2016 ble det avklart at Bodø også overtar både den kommunale skatteinnfordringen og kommunale innfordringen for Røst fra 04.01.2017.

1.1.2 Organisering

Bodø kemnerkontor er organisert som egen enhet underlagt Økonomikontoret i sentraladministrasjonen ved Bodø kommune med kemneren som enhetsleder for 17 tilsatte. Videre har vi delt kontoret i 3 seksjoner, innfordring, kontroll / regnskap og inkassoseksjonen. Inkassoseksjonen har 4 tilsatte, og har kun kommunale krav som arbeidsfelt. 13 stillingshjemler har vært engasjert i fellesinnkrevingen, skatteregnskap og arbeidsgiverkontrollen. Forøvrig vises det til ressurskartleggingen når det gjelder fordeling av ressursene innenfor skatteområdet.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

Kemnerens vurdering av ressursituasjonen og kompetanse ved kontorets hovedområder Innfordring, Arbeidsgiverkontroll og Skatteregnskap.

Innfordring: I tillegg til seksjonsleder og kemner har vi i 2016 benyttet 3 saksbehandlere i 100 % stilling tom desember. Dessuten har en saksbehandler vært knyttet til søknadsbehandling og gjeldsordningssaker. En av innfordringsmedarbeiderne sluttet i oktober. Ny medarbeider ble tilsatt og tiltrådte 01.12.2016.

Vi har pr. 01.01.17 Skatteoppkreverfunksjonen for Gildeskål, Beiarn og Røst kommune i tillegg til Bø kommune i Vesterålen. Det er gitt tilbud til Værøy kommune, men ingen avgjørelse er tatt hos dem. Der pågår en prosess om sammenslåing av Steigen og Bodø, men dette er i tilfelle tidligst på plass fom 2019. Dersom utviklingen med overtagelse av skatteoppkreverfunksjonen for flere kommuner fortsetter, må innfordringsseksjonen på sikt tilføres mer ressurser

Kemnerkontoret har i tillegg en juridisk rådgiver. Denne stillingen er direkte underlagt kemneren og bistår alle seksjonene. Kontoret har høy kompetanse og tilstrekkelige ressurser på dette fagområdet.

Arbeidsgiverkontroll: Seksjonen er direkte underlagt kemneren, og det er 5 hele stillingshjemler knyttet til dette fagområdet. Kontoret utfører også kontroller for Bø kommune. En person har vært sykemeldt fra august 2016, og en har vært delvis sykemeldt 1. halvår. I 2016 var vi 0,5 % fra å oppnå resultatkravet på arbeidsgiverkontrollen.

Ettersom kontoret utfører skatteoppkreverfunksjonen for Gildeskål og Beiarn, har vi det overordnede ansvar for arbeidsgiverkontrollen i disse kommunene. Arbeidet utføres av SIRK på Fauske, og i 2016 ble det fullført i alt 9 kontroller i Gildeskål og Beiarn. Dette ble det brukt 0,3 årsverk på.

Seksjonen har høy kompetanse og tilstrekkelige ressurser pr. i dag. Vi ser imidlertid for oss at mange kommuner vil kunne være interessert i å kjøpe arbeidsgiverkontroller fra oss i fremtiden. Da vil det på sikt være behov for å tilføre ressurser til seksjonen.

Skatteregnskap: Vi har 1,5 stillingshjemler direkte knyttet til dette fagområdet som ledes både av fagansvarlig og kemner. Medarbeiderne har høy kompetanse og vi har per i dag tilstrekkelige ressurser på området. Dersom utviklingen med overtagelse av skatteoppkreverfunksjonen til andre kommunen fortsetter, vil det også på dette området på sikt være behov for tilførsel av ressurser.

Administrative oppgaver: Dette er lederfunksjoner, men også oppgaver knyttet til ekspedisjon og arkivering.

1.2 Internkontroll

Vi mener organisasjonens størrelse og sammensetning er tilpasset de oppgaver vi er satt til å løse. Dette fremkommer gjennom de rapporteringer som vi er pålagt når det gjelder innkreving og arbeidsgiverkontroll. I tillegg til at vi gjennom regnskapsavstemminger og daglig ajourhold har god kontroll med at differanser ikke oppstår, og de regnskapsresultater og informasjon om regnskapet som fremlegges er pålitelige.

Det utarbeides virksomhetsplan for driften på alle fagfelt ved kontoret. I tillegg er det utarbeidet lokale rutinebeskrivelser i forhold til de enkelte arbeidsoppgavene. Et arbeid som vil bli intensivert gjennom første halvdel av 2017 ved ajourholde av de gamle rutinene opp mot endring i kontorets/Sofie's utførelse og lover/instruksjoner, i tillegg utarbeide nye. Satt som frist 01.07.17 for ferdigstillelse av arbeidet.

For å styrke kontorets internkontroll vil det i tillegg bli utarbeidet de nødvendige fullmakter for ansatte (frist 01.03.17), samt gjennomgang av systemtilgang og rolletilgang (frist 01.03.17). I tillegg innhente habilitetsoversikt over de ansattes nærstående, samt taushetserklæring fra vaktmester og renholdere (frist 01.04.17).

1.3 Vurdering av skatteinntangen

1.3.1. Total skatte- og avgiftsinngang i 2016

Bodø kemnerkontor har for tidsrommet 1.1 -31.12.16 mottatt **totalt kr 6 703 014 460,-** som fordeler seg slik:

	BODØ	GILDESKÅL	BEIARN	BØ
Kommune fordelt	1 345 148 547	50 207 639	25 013 585	52 081 889
Fylkeskommune fordelt	292 628 106	10 688 192	5 192 893	10 879 571
Stat fordelt	1 830 582 348	48 534 341	21 265 531	75 100 533
Folketrygd fordelt	1 318 895 804	47 023 777	21 274 021	53 777 487
Arbeidsgiveravgift fordelt	1 096 085 997	14 856 530	8 930 401	15 202 112
Krav som er ufordelt	1	-1	-1	-1
Plassering mellom kommuner	(-187 587)	0	(-12 662)	0
Totalt fordelt	5 883 153 216	171 310 478	81 663 768	207 041 592
Avsatt margin (2016)	318 286 910	15 719 848	7 060 144	18 778 504
Totalt innbetalt	6 201 440 126	187 030 326	88 723 912	225 820 096

Innbetalt skatt og avgift for 2016 på **Bodø** er **kr 6 201 440 126**. Dette er **kr 341 978 327 mer** enn for 2015, som tilsvarer en økning på **5,8 %**. For **Gildeskål** er det innbetalt **kr 187 030 326**; en økning på **ca.14 % (22 914 131)** i forhold til 2015, mens det for **Beiarn** er innbetalt **kr 88 723 912** som er en nedgang på **1,2 % (kr 1 099 929)** i forhold til året før. På **Bø** er det innbetalt **kr 225 820 096** som i forhold til året før er en økning på **ca.15 % (29 532 284)**.

1.3.2 Kommunens andel av skatteinntingen i 2016

Skatteinntingen fordelt til **Bodø kommune** er på totalt **kr 1 345 148 547**. Dette er **kr 100 581 525 mer** enn i 2015, og tilsvarer en økning på **8,1 %**.

År	Totalt innbetalt	Kommunens andel	Økning / nedgang	Budsjettert	Diff Regnskap/ budsjett
2012	5 177 127 360	1 082 590 202	81 029 927	1 051 500 000	31 090 202
2013	5 410 287 054	1 143 574 809	60 984 607	1 130 000 000	13 574 809
2014	5 506 006 123	1 162 902 957	19 328 148	1 191 500 000	-28 597 042
2015	5 859 461 799	1 244 567 022	81 664 065	1 227 726 000	16 841 022
2016	6 201 440 126	1 345 148 547	100 581 525	1 326 436 000	18 712 547

Budsjettert skatteinnting for 2016 var **1 326 436 000,-**. Reell skatteinnting ble da **kr 18 712 547,- mer** enn budsjettert.

Skatteinntingen fordelt til **Gildeskål kommune** er på totalt **kr 50 207 639**. Dette er **kr 7 580 271 mer** enn i 2015, og tilsvarer en økning på **17,8 %**.

År	Totalt innbetalt	Kommunens andel	Økning / nedgang	Budsjettert	Diff Regnskap/ budsjett
2014	192 440 361	46 196 718	3 826 826		
2015	164 116 195	42 627 368	-3 569 350	41 008 000	1 619 368
2016	187 030 326	50 207 639	7 580 271	43 943 000	6 264 639

Budsjettert skatteinnting for 2016 var **43 943 000,-**. Reell skatteinnting ble da **kr 6 264 639,- mer** enn budsjettert.

Skatteinntingen fordelt til **Beiarn kommune** er på totalt **kr 25 013 585**. Dette er **kr 964 797 mindre** enn i 2015, og tilsvarer en nedgang på **3,9 %**.

År	Totalt innbetalt	Kommunens andel	Økning / nedgang	Budsjettert	Diff Regnskap/ budsjett
2013	84 671 770	24 437 610	960 323		
2014	91 194 519	27 234 299	2 796 689	25 559 000	1 675 299
2015	89 823 841	25 978 382	-1 255 917	25 557 000	421 382
2016	88 723 912	25 013 585	-964 797	28 875 000	-3 861 415

Budsjettert skatteinnting for 2016 var **28 875 000,-**. Reell skatteinnting ble da **kr 3 861 415,- mindre** enn budsjettert.

Skatteinngangen fordelt til **Bø kommune** er på totalt **kr 52 081 889**. Dette er **kr 6 308 109 mer** enn i 2015, og tilsvarer en økning på **13,8 %**.

År	Totalt innbetalt	Kommunens andel	Økning / nedgang	Budsjettert	Diff Regnskap/ budsjett
2013	188 624 652	42 806 434	1 729 453	38 725 000	4 081 434
2014	192 584 778	42 196 719	-609 715	43 381 000	-1 184 281
2015	196 287 812	45 773 780	3 577 061	42 357 000	3 416 700
2016	225 820 096	52 081 889	6 308 109	46 659 000	5 422 889

Budsjettert skatteinngang for 2016 var **46 659 000,-**. Reell skatteinngang ble da **kr 5 422 889,-** mer enn budsjettert.

1.4 Skatteutvalg

Det har i **2016** vært **1 sak** til behandling i skatteutvalget, med avslag som resultat.

I 2015 ble det behandlet 3 saker i skatteutvalget. 2 saker med avslag som vedtak og 1 fikk ettergitt kr 93 578

2. Skatteregnskapet

2.1. Avleggelse av regnskapet

Avleggelse av skatteregnskapet

Bodø kemnerkontor bekrefter at skatteregnskapet i 2016 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf Instruks for skatteoppkrevere § 3-1.

- Det er **mottatt** pålegg om nye/oppdatering av rutinebeskrivelser, og ajourholde av fullmakter fra regional kontrollenhet.

Årsregnskapet for 2016 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av kemneren.

2.2. Margin

2.2.1 Margin for inntektsåret 2015

Beskrivelse	BODØ	GILDESKÅL	BEIARN
Innestående margin for inntektsår 2015 pr.31.10.2016	Kr - 4 050	Kr - 4 579 403	Kr - 1 043 502
<i>For mye avsatt margin for inntektsår 2015</i>		Kr 4 579 400	Kr 1 043 498
For lite avsatt margin for inntektsår 2015	Kr - 417 357		

* tall hentet fra D.rapporten: Margin – avsetning og bruk. Regnskapsår 2016 periode 10

Prosentmarginavsetning: **8 % (Bodø) 12 % (Gildeskål) 12 % (Beiarn)**

Beskrivelse	BØ I VESTERÅLEN
Innestående margin for inntektsår 2015 pr.31.10.2016	Kr - 1 501 865
<i>For mye avsatt margin for inntektsår 2015</i>	Kr 1 501 858
For lite avsatt margin for inntektsår 2015	

* tall hentet fra D.rapporten: Margin – avsetning og bruk. Regnskapsår 2016 periode 10

Prosentmarginavsetning: **12 % (Bø i Vesterålen)**

2.2.2 Kommentar om marginoppgjøret:

De siste årene viser at Bodø kommune har hatt et underskudd på marginoppgjøret, men det siste året viser en tendens mot mulig overskudd på margin for 2016. For årene 2013 og 2014 ble det på marginoppgjøret et underskudd på henholdsvis **kr 48 256 107** og **kr 11 713 138**, mens det for 2015 viste et **underskudd** på **kr 417 357**. For Gildeskål kommune har det vært overskudd de siste årene; 2013 med **kr 3 894 412**, 2014 med **kr 2 802 442**, mens det på 2015 ble et **overskudd** på **kr 4 579 400**.

I Beiarn kommune har det også vært et overskudd på marginoppgjøret siste årene; 2013 med **kr 1 705 597** og 2014 **kr 910 756**, mens **overskuddet** på 2015 ble **kr 1 043 498**. For Bø kommune har det vært underskudd årene 2013 og 2014 på henholdsvis **kr 4 570 360** og **kr 355 329**, mens marginoppgjøret på 2015 viste et **overskudd** på **kr 1 501 858**.

For 2017 er det pr d.d vedtatt å fortsette med dagens marginavsetning i de 4 kommunene.

*Innestående margin Bodø for 2016 pr 31.12.16 **kr 318 563 417,-** Prosentstatts for 2016: **8 %**

*Innestående margin Gildeskål 2016 pr 31.12.16 **kr 15 731 778,-** Prosentstatts for 2016: **12 %**

*Innestående margin Beiarn for 2016 pr 31.12.16 **kr 7 060 144,-** Prosentstatts for 2016: **12 %**

*Innestående margin Bø for 2016 pr 31.12.16 **kr 18 786 877,-** Prosentstatts for 2016: **12 %**

3. Innfordring av krav

3.1. Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser (forfalte debetkrav) pr 31.12.2016 og 31.12.2015 for skatt og arbeidsgiveravgift

	Restanse pr.31.12.2016	Herav berostilt restanse	Restanse pr.31.12.2015	Herav berostilt restanse
Restskatt, person	49 695 424	245 574	51 850 282	257 371
For mye utbetalt	721 157		898 600	
Utleiggstrekk	15 930		6 682	
Trygdeavgift	1 194		4 846	
Sum Restskatt – person inkl. avsavnsrenter, avregningsrenter	50 433 705	245 574	52 760 410	257 371
Utskrevet Forskuddsskatt, person	9 054 520	102 812	9 372 667	102 812
Utleiggstrekk	384		384	
Sum Utskrevet forskuddsskatt, person	9 054 904	102 812	9 373 051	102 812
Restskatt, upersonlig	1 957 552		3 505 407	
For mye utbetalt	0		0	
Sum Restskatt inkl. avsavnsrenter, avregningsrenter	1 957 552		3 505 407	
Utskrevet forskuddsskatt, Upersonlig	1 463 892		1 169 653	
Arbeidsgiveravgift	2 006 556		1 837 209	
Avstemt arbeidsgiveravgift debet	160 663		134 477	
Terminvis fastsatt arbeidsgiveravgift	83 801		62 870	
Tilleggsavgift	16 352		10 522	
Sum Arbeidsgiveravgift	2 267 372		2 045 078	
Forskuddstrekk	2 876 866		3 870 936	
Avstemt forskuddstrekk debet	518 180		619 357	
Fastsatt ansvar forskuddstrekk	362 553		200 237	
Fastsatt ansvar utleiggstrekk	110 700		80 700	
Forskuddstrekk privat arbeidsglver	0		4 926	
Forskuddstrekk oppgave veldedig	0		19 242	
Sum Forskuddstrekk	3 868 299		4 795 398	
Forsinkelsesrenter	12 508 413	83 828	13 035 744	83 828
Gebyr LTO	24 278		24 339	
Gebyr	1 600 428	10 631	1 677 163	10 631
Gebyr tvangssalg	28 765		30 079	
Saksomkostninger	29 100			
Utleiggstrekk	3 182		3 182	
Sum Innfordringsinntekter	1 661 475	10 631	1 710 424	10 631
Innfordring for utenlandsk skattemyndighet	0		542 025	
Fastsatt summarisk fellesoppgjør	453 993		453 993	
Fordeling	197 195		50 557	
Tvangsmulkt etter a-opplysningsloven	34 849			
Sum Diverse krav	686 037		1 046 575	
Sum: 83 925 927		442 845	Sum: 89 466 079	454 642

3.1.2 Kommentar om restansesituasjonen og utviklingen i restanser

	Restanse pr.31.12.2016	Restanse pr.31.12.2015	Endring -/+
Restskatt, person inkl. avsavns-/avregningsrenter	50 433 705	52 760 410	-2 326 705
Utskrevet forskuddsskatt, person	9 054 904	9 373 051	-318 147
Restskatt, upersonlig inkl. avsavns-/avregningsrenter	1 957 552	3 505 407	-1 547 855
Utskrevet forskuddsskatt	1 463 892	1 169 653	294 239
Arbeidsgiveravgift inkl. avsavnsrenter	2 267 372	2 045 078	222 294
Forskuddstrekk inkl. avsavnsrenter	3 868 299	4 795 398	-927 099
Artistskatt	-	-	-
Forsinkelsesrenter	12 508 413	13 035 744	-527 331
Gebyr LTO	24 278	24 339	- 61
Innfordringsinntekter	1 661 475	1 710 424	-48 948
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	453 993	453 993	-
Kildeskatt	-	-	-
Sum:	83 693 883	88 873 497	-5 179 614

Total samlet restanse for de 4 kommunene pr. 31.12.16 er **kr 83 693 883** med spesifisert på hver kommune:

	Bodø	Gildeskål	Beiarn	Bø	Totalt
Restanse pr 31.12.16	78 269 757	1 350 115	1 554 450	2 519 561	83 693 883
Restanse pr 31.12.15	82 864 086	1 641 051	1 786 945	2 581 415	88 873 497
Endring i kr	-4 594 329	-290 936	-232 495	-61 854	-5 179 614
Endring i %	-5,5	-17,7	-13,0	-2,4	-5,8

Totalt som vi ser av tabellen har vi hatt en nedgang i samlet restanse på **ca. 5,8 %** (Kr 5 179 614) i forhold til 2015.

Størst nedgang hvis vi ser på skattartene i forhold til 2015 har vi hatt på restskatt personlig. Pr 31.12.15 hadde vi en restanse på **kr 52 760 410**, mens vi pr 31.12.16 har en restanse på **kr 50 433 705**. Tilsvarende en nedgang på **kr 2 326 705**.

På total utliknet skatt for denne skattarten har det for de 4 kommunene på inntektsåret 2015 i forhold til inntektsåret 2014 vært en økning på henholdsvis ca. 257,6 mill. for Bodø, ca. 10,1 mill. på Gildeskål, 1,5 mill. på Beiarn og Bø i Vesterålen med ca. 13,1 mill.. Når det gjelder total utskrevet restskatt hadde vi her en økning på ca. 24,1 mill. for inntektsåret 2015 (170,3) mot inntektsåret 2014 (146,2).

Total restanse arbeidsgiveravgift utgjør 31.12.16 **kr 2 267 372**, en økning på **kr 222 294 (11 %)** i forhold til 31.12.15. Restansen utgjorde da **kr 2 045 078**.

For forskuddstrekket utgjør restansen pr 31.12.16 **kr 3 868 299**, mens den pr. 31.12.15 var på **kr 4 795 398**. En reduksjon på ca. **19 % (kr 927 099)**.

På restskatt upersonlig pr 31.12.15 hadde vi en total restanse på **kr 3 505 407**, mens den pr 31.12.16 var på **kr 1 957 552**. En reduksjon på ca. 44 % (**kr 1 547 855**).

Når det gjelder totalt utliknet skatt på upersonlige, har det for inntektsåret 2015 i forhold til 2014 vært en økning på ca. 62,7 mill. for Bodø, mens det på Gildeskål og Beiarn har vært en liten nedgang på henholdsvis 0,5 mill. og 0,3 mill.. For Bø har det vært en økning igjen på utliknet skatt når det gjelder inntektsår 2015 fra 4,9 mill. til 19,3 mill. etter at det i forhold til inntektsår 2013 mot 2014 hadde vært en reduksjon på ca. 12,1 mill..

For kontorets tiltak på forbedring av restansesituasjonen, vises det til **punkt 3.2.2**

Berostilte krav :

På berostilte krav har vi pr. 31.12.16 en restanse på **kr 442 845**, som kun gjelder Beiarn. Pr. 31.12.15 hadde vi 0 på Gildeskål og Bø, mens det på Bodø og Beiarn var berostilt for henholdsvis kr 11 797 og kr 442 845; totalt **kr 454 642**.

Avskrivning :

I 2016 er det avskrevet totalt i de 4 kommunene **kr 5 653 943** fordelt på **46** personlige og **40** upersonlige, mens det i 2015 ble avskrevet i kommunene Bodø, Gildeskål, Beiarn, Saltdal og Bø for totalt **kr 15 467 121** fordelt på **30** personlige og **87** upersonlige.

Summarisk avskrivning :

I 2016 er det utført summarisk avskrivning for de 4 kommunene på totalt **kr 65 764** fordelt på **13** personlige. I 2015 ble det med Saltdal i tillegg utført summarisk avskrivning på totalt **kr 303 443** fordelt på **25** personlige.

Gjeldsordning :

I 2016 ble følgende restanser avskrevet etter avsluttet gjeldsordning:

Bodø:	kr	2 334 762	9 saker
Gildeskål:	kr	149 183	2 saker
Beiarn:	kr.	0	0 saker
Bø:	kr	124 239	4 saker

Aktive gjeldsordningssaker pr. 31.12.2016:

Bodø:	69 saker	kr	18 916 589
Gildeskål:	0 saker	kr	0
Beiarn:	0 saker	kr	0
Bø:	1 sak	kr	85 564

Ettergivelse :

Det er for 2016 **ikke** utført noe ettergivelse av krav. I 2015 ble det for kommunene Bodø, Gildeskål, Beiarn, Saltdal og Bø ettergitt krav på totalt **kr 3 101 801** fordelt på **8** personlige.

Nedsettelse av pensjonspoeng har heller **ikke** medført noen restansenedgang i 2016 for de 4 kommunene, mens det i 2015 for de kommunene med Saltdal i tillegg ble nedsatt for **kr 991 424** fordelt på **48** personlige.

3.1.3 Restanser eldre år pr. 31.12.2016

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2014	7 397 790	4 857 393
2013	6 261 808	4 406 953
2012	3 982 254	2 807 392
2011 - 2006	18 541 041	
2005 - 2000	9 861 091	
1999 - 1982	14 755 173	
Totalt 1982 – 2011	43 157 305	-----

3.1.4 Kommentar om restanseoppfølgingen på eldre år

I løpet av 2016 har restansen for de 4 kommunene Bodø, Gildeskål, Beiarn og Bø på eldre restskatter (personlig) fra 2012 til 2014 blitt redusert med ca. **47 % (kr 10 841 937)** i forhold til 2015.

Videre kommentar om oppfølging av eldre restanser vises til **punkt 3.2.2**

Foreldelse av krav

SOFIE kommer opp med aktivitet på krav som foreldes. Dersom denne aktiviteten kommer jobbes det med å finne mulige tiltak for å unngå foreldelse.

* Antall krav som var foreldet pr. 31.12.16: **10** (pr. 31.12.15: **17**)

* Samlet beløp på krav som var foreldet pr 31.12.16: **kr 30 685** (pr 31.12.15: **kr 166 305**)

Nedgang fra 2015, men det skyldes i stor grad at det i 2015 var en aktør som hadde et krav på kr 65 793.

Kravene som foreldes, er i all hovedsak krav mot utlendinger som er flyttet fra Norge.

3.2. Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.16.

Innbetalt skatt/avgift av sum krav siste år, fordelt på skatte-/avgiftsart	Resultat pr. 31.12.16	Resultatkrav (Skatt Nord)
Forskuddsskatt person (2015)	99,6 %	99,0 %
Forskuddsskatt Upersonlige (2015)	99,9 %	99,9 %
Forskuddstrekk (2015)	100 %	100 %
Arbeidsgiveravgift (2015)	99,9 %	99,9 %
Restskatt Upersonlige (2014)	99,3 %	99,0 %
Innfordret restskatt av sum krav til innfordring siste år (inntektsåret 2014)	76,6 %	70,0 %
Totalt innbetalt restskatt av sum krav til innfordring siste år (inntektsåret 2014)	96,8 %	96,6 %

Innbetalt skatt/avgift:

Resultatkravene er her innfridd på alle de 7 styringsparameterne for skatter og avgifter. Totalt sett gode resultater i oppfølging og innfordring på alle 6 skattartene, noe som kommer av en god solid innsats av kontorets medarbeidere.

Innfordret restskatt:

Resultat pr 31.12.16 i innbetalt restskatt 2014 var 96,8 %; **0,2 %** over kravet til Skatt Nord, som er i forhold til resultatkravet satt av Skatt Nord. Når det gjelder innfordret restskatt oppnådde vi her et resultat på 76,6 %. Et resultat som er **6,6 %** over kravet fra Skatt Nord.

3.2.2 Vurdering av i hvilken grad, og hvordan innfordringsaktiviteten har påvirket innfordringsresultatet

Utleggforretninger

Det er i løpet av 2016 avholdt 340 utleggforretninger.

* 216 stk av utleggforretningene ble gjennomført med "intet til utlegg". Fordelt på 191 debitorer.

* 124 stk av utleggforretningene ble gjennomført med "utlegg". Fordelt på 108 debitorer.

I 2015 ble det avholdt 498 utleggforretninger. 330 av utleggforretningene ble avholdt med intet til utlegg, mens 168 ble gjennomført med utlegg.

Tvangsdekning

Det ble i 2016 registrert 99 tvangsdekninger fordelt på 78 debitorer. Mens det ble begjært 25 tvangsdekninger fordelt på 21 debitorer.

I 2015 ble det registrert 107 tvangsdekninger, hvorav det ble begjært 35.

Utleggstrekk

I 2016 ble det lagt ned 741 utleggstrekk fordelt på 634 debitorer, mens det i 2015 ble lagt ned 966 utleggstrekk fordelt på 830 debitorer.

Betalingsavtaler

I 2016 er det innvilget 23 betalingsavtaler fordelt på 21 debitorer, mens vi i 2015 innvilget 39 betalingsavtaler fordelt på 31 debitorer.

Bistandsanmodning

I 2016 har vi behandlet 12 bistandsbegjæringer fra andre kommuner, fordelt på 11 debitorer. I 2015 ble det behandlet 11 bistandsbegjæringer fordelt på 11 debitorer

Konkurs

I 2016 er det sendt 19 konkursbegjæringer på 18 aktører. Det er også sendt 45 fordringsanmeldelser på 44 aktører.

I 2015 ble det sendt 33 konkursbegjæringer på 31 aktører og 58 fordringsanmeldelser fordelt på 56 aktører.

Motregning

For Bodø har vi ved avregning 2015 mottatt fra andre kommuner kr 322 022 i til gode skatt fordelt på 37 personlige, mens det internt ble motregnet for kr 1 578 853 fordelt på 247 personlige, og kr 127 420 fordelt på 49 upersonlige. For Gildeskål har vi mottatt fra andre kommuner kr 2 889 fordelt på 2 personer, og motregnet internt 10 personlige for totalt kr 105 571, mens vi på Beiarn mottok fra andre kommuner kr 9 983 fordelt på 3 personer, og internt motregnet 2 personer for kr 16 322. På Bø mottok vi kr 58 016 fordelt på 5 personlige fra andre kommuner, og motregnet internt for kr 126 509 fordelt på 26 personlige.

Kommentar

Tallene ovenfor viser en god aktivitet. Og når vi ser på dette opp mot restansesituasjonen er vi fornøyd med utviklingen.

Nedgangen i innfordringsaktiviteter skyldes at Saltdal kommune tok over innfordringen av egne skattekrav fra januar 2016.

Innfordringsarbeidet som gjøres, gjør at de gode resultatene oppnås. Vi holder en god intensitet på innfordringen, dette gjøres ved at vi søker å få avholdt utleggsforretning på nye krav så snart som mulig etter at aktiviteten kommer på arbeidslisten i SOFIE.

A-meldingen gjør at vi nå kan komme tidligere i gang med utleggstrekk, og få satt en riktigere trekk prosent.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Vi har i 2016 på inntektsåret 2015 hatt totalt 1 391 endringssaker på **personlige** skattytere fordelt med 1 262 endringssaker på Bodø, 54 saker på Gildeskål, 28 saker på Beiarn, og 47 endringssaker på Bø. For Bodø har det vært en økning på 551 saker i forhold til året før hvor vi hadde 711 endringssaker i forbindelse med avregningen 2014. Gildeskål var det en fordobling på 27 saker i forhold til før (27), mens vi på Beiarn hadde en økning på 8 saker mot 20 saker i 2015. For Bø var det 2 saker mindre i forhold til 2015 hvor det var 49 endringssaker.

Det er i tillegg utført manuelt totalt 57 endringssaker i 2016 vedrørende avregning 2015, hvor årsaken skyldes for mye innberettet forskuddstrekk v/A-Melding av et firma, og ikke fått korrigert det før avregningen ble kjørt. Ca. 50 saker omhandler ansatte i dette firmaet. For de maskinelle endringssakene hvor vi hadde en total økning på 534 saker ligger nok også en god del av årsaken i A-Meldingen med bl.a feilinnberetning og forståelsen fra brukerne. Inntektsåret 2015 er første året hvor A-Meldingen var lagt til grunn for skatteavregningen.

På **upersonlige** har det for 2016 vært totalt 63 endringssaker på avregning 2015 fordelt med 57 saker på Bodø, 3 saker på Gildeskål, 2 saker på Beiarn og 1 sak på Bø. I 2015 var det totalt 58 endringssaker i forbindelse med avregning 2014.

Manuelt ble det for inntektsåret 2015 utført 1 endringssak på Bodø som følge av ikke blidt godskrevet forhåndsskatt ved avregning.

3.3. Særnamskompetanse

Bodø kemnerkontor bruker fordelen med å ha særnamskompetansen i stor grad. Dette er noe som bidrar til reduksjon av restansene og til en mer effektiv innfordring.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1. Organisering av arbeidsgiverkontrollen

I forbindelse med at vi har skatteoppkreverfunksjonen for Beiarn og Gildeskål, er vi med i Salten interkommunale regnskapskontrollørordning, SIRK. I tillegg utfører vi kontroller til Bø kommune. Arbeidsgiverkontrollen gjennomføres med 5,3 årsverk. Rapportering under gjelder samlet for alle kommunene (Bodø, Beiarn, Gildeskål og Bø).

4.2. Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2016: **102**

Som utgjør: **5%** av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2016: **92**

Som utgjør: **4,5 %** av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2015: **100**

4.3. Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

Av de 92 kontrollene som er gjennomført er 23 registrert med resultat, mens avdekket beløp er kr 4 582 325-. Dette er kun basert på grunnlag arbeidsgiveravgift. Resultatet er definert etter veiledning gitt av Skattedirektoratet.

4.4. Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Vi har i alt gjennomført 50 formalkontroller, 35 avdekkingskontroller og 7 undersøkelseskontroller hos kommunenes 2035 arbeidsgivere, noe som tilsvarer 4,5 %. Til sammen utgjør dette 92 kontroller. Vi er med dette 0,5 % under fastsatt krav på 5 % av antall leverandører av LTO i kommunen i 2016. I tillegg har vi gjennomført 8 personallistekontroller som ikke tas med i resultatkravet.

4.5. Samarbeid med andre kontrollaktører

Vi har deltatt på 4 møter i forbindelse med ny oppstartede bedrifter sammen med Skatt Nord. I tillegg har vi deltatt på 2 aksjoner i samarbeid med, og regi av Skatt nord.

4.6. Gjennomførte informasjonstiltak

Det vil også være slik at en del av tiden som er registrert som både regnskap, kontroll og innfordring er medgått til informasjon, både ved kundebesøk og spesielt per telefon. Medgått tid for denne type henvendelser har vi ikke registrert tid på.

Sted/dato:

20/1-2017 *Jens Rulleskard*
 Kemnerens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2016. Signert av kemneren.

Skatteetaten

Saksbehandler
Rita Larsen

Deres dato

Vår dato
15. februar 2017

Telefon
48018044

Deres referanse

Vår referanse
2017/72998

Kommunestyret i Bodø kommune, postmottak@bodo.kommune.no
Kommunestyret i Beiarn kommune, post@beiarn.kommune.no
Kommunestyret i Gildeskål kommune, postmottak@gildeskål.kommune.no
Kommunestyret i Bø kommune, post@boe.kommune.no

SKU
27.02.17
ARK 411
6-3
DWR 17/175

Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Bodø, Beiarn, Gildeskål og Bø kommuner

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

Postadresse
Postboks 6310
9293 Tromsø
skattnord@skatteetaten.no

Besøksadresse:
Se www.skatteetaten.no
eller ring 800 80 000

Sentralbord
800 80 000
Telefaks
Org. nr: 974761076

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015
12,9*	14,2**

*Årsverk for å ivareta skatteoppkreverfunksjonen for Bodø, Beiarn, Bø og Gildeskål i 2016

**Årsverk for å ivareta skatteoppkreverfunksjonen for Bodø, Beiarn, Bø, Gildeskål og Saltdal i 2015

2.2 Organisering

Bodø kemnerkontor har i 2016 ivaretatt skatteoppkreverfunksjonen for Bodø, Beiarn, Bø og Gildeskål.

På arbeidsgiverkontrollområdet utfører Bodø kontroller for Bodø og Bø. Kommunene Beiarn og Gildeskål er med i den interkommunale kontrollordningen Salten Interkommunale regnskapskontroll (SIRK), sammen med kommunene Fauske, Sørfold, Saltdal og Røst.

Fra 1. januar 2017 har Bodø kemnerkontor overtatt skatteoppkreverfunksjonen for Røst kommune.

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Bodø kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 5 883 153 216 og utestående restanser² på kr 78 304 606, herav ingen berostilte krav. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2017.

Skatteregnskapet for Beiarn kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 81 663 768 og utestående restanser² på kr 1 667 108, herav berostilte krav på kr 442 845. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2017.

Skatteregnskapet for Gildeskål kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 171 310 478 og utestående restanser² på kr 1 350 115, herav ingen berostilte krav. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2017.

Skatteregnskapet for Bø kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 207 041 592 og utestående restanser² på kr 2 604 098, herav ingen berostilte krav. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2017.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2016 for Bodø kemnerkontor. (Bodø, Beiarn, Bø og Gildeskål samlet i første tabell).

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år*	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	149,5	96,79	96,60	96,35	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	1033,0	99,96	99,90	99,92	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	181,21	99,61	99,00	99,42	99,27
Forskuddstrekk 2015	3579,68	99,99	100	99,97	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	212,29	99,95	99,90	99,84	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	99,34	99,27	99,00	98,13	99,22

*Resultat forrige år gjelder for kommunene Bodø, Beiarn, Bø, Gildeskål og Saltdal

Særskilte merknader til innkrevingsresultatene: Skattekontoret vektlegger samlet resultatoppnåelse i styringsdialogen med kemnerkontoret. Skattekontoret er tilfreds med kemnerkontorets gode resultater på innkrevingsområdet.

Kommunevise resultater:

Bodø

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	136,75	96,67	96,60	96,14	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	996,00	99,96	99,90	99,92	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	158,24	99,61	99,00	99,39	99,27
Forskuddstrekk 2015	3395,07	99,99	100	99,97	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	188,59	99,95	99,90	99,88	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	93,25	97,37	99,00	97,79	99,22

Beiarn

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	2,30	95,59	96,60	99,29	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	8,42	99,97	99,90	99,93	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	6,27	100,00	99,00	98,93	99,27
Forskuddstrekk 2015	35,57	99,98	100	99,89	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	9,19	99,82	99,90	98,91	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	0,66	94,32	99,00	100,00	99,22

Bø

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	5,68	98,84	96,60	97,73	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	14,21	99,95	99,90	99,58	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	9,87	99,15	99,00	100,00	99,27
Forskuddstrekk 2015	77,82	100,00	100	99,66	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	4,91	100,00	99,90	100,00	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	1,18	100,00	99,00	99,92	99,22

Gildeskål

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	4,77	98,45	96,60	99,42	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	14,37	100,00	99,90	100,00	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	6,84	100,00	99,00	100,00	99,27
Forskuddstrekk 2015	71,23	100,00	100	100,00	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	9,6	100,00	99,90	99,85	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	4,25	100,00	99,00	100,00	99,22

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Skattekontoret vurderer resultatene på arbeidsgiverkontrollområdet delt. Ett samlet resultat for Bodø og Bø, og ett resultat for Beiarn og Gildeskål sammen med kommunene Fauske, Saltdal, Sørfold og Røst som er med i SIRK jf. pkt. 2.2. over. SIRK er administrativt underlagt Fauske skatteoppkreverkontor.

Resultater for kommunene Bodø og Bø per 31. desember 2016 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2016	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2016 region (i %)
1874	94	83	4,4	5,0	5,1	3,2

Særskilte merknader til arbeidsgiverkontrollen: I forbindelse med satsingen for å redusere arbeidsmarkeds kriminalitet, er det gjennomført tverretatlige³ kontrollaksjoner i region nord i 2016. Bodø kemnerkontor har deltatt aktivt i to av disse, med tilsammen 54 dagsverk. Foruten antall kontroller nevnt over, har kontoret gjennomført 8 personallistekontroller.

Resultater for den interkommunale kontrollordningen SIRK per 31. desember 2016 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2016	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2016 region (i %)
848	42	34	4,0	4,7	5,2	3,2

Skatteoppkreveren for Fauske, som er faglig leder for SIRK, har begrunnet litt lav måloppnåelse i årsrapporten for 2016. Det ble ansatt ny kontrollør i januar, og det har gått med tid og ressurser til opplæring.

SIRK har deltatt i en tverretatlig kontrollaksjon i 2016, med tilsammen 15 dagsverk. Foruten antall kontroller nevnt over, har SIRK gjennomført 12 personallistekontroller.

³ Skatt nord, kemnerne, NAV, Arbeidstilsynet, politiet inkl. utlendingsenheten (PU)

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2016 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll og arbeidsgiverkontroll. Siste stedlige kontroll ble avholdt 9. desember 2016.

Skattekontoret har i 2016 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene skatteregnskap og innkreving.

5. Resultat av utført kontroll

• Intern kontroll

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi avdekket følgende svakhet i skatteoppkreverens overordnede interne kontroll, hvor gjeldende regelverk ikke er overholdt:

- *Skatteoppkreveren har mangelfull prosess for tildeling og vedlikehold av fullmakter. Flere ansatte utfører oppgaver uten at dette er delegert dem i skriftlige fullmakter. Vi viser til Instruks for skatteoppkrevere § 1-3, jf. Retningslinjer for utfylling av skatteoppkreverinstruksen kap. 1 og 2 pkt. 2-5.4 Fullmakter.*

Utover det som er påpekt, er det ikke avdekket andre vesentlige svakheter i skatteoppkreverens overordnede interne kontroll.

• Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

• Skatte- og avgiftsinnkreving

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkreivingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

• Arbeidsgiverkontroll

Bodø og Bø:

- Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk. Arbeidsgiverkontrollen utføres imidlertid ikke i et tilstrekkelig omfang da det er utført 4,4 % kontroller mot et krav på 5 %.

Gildeskål og Beiarn:

- Den interkommunale kontrollordningen SIRK har i 2016 gjennomført 34 stedlige kontroller. Dette gir et resultat på 4,0 %. Kravet var på 5 %. Skattekontoret finner at arbeidsgiverkontrollen ikke utføres i tilstrekkelig omfang.

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger for 2016 gitt pålegg og anbefalinger som er meddelt skatteoppkreveren i rapport av 26. april og 15. desember 2016.

Skatteoppkreverkontoret har gitt tilbakemelding på pålegg og anbefalinger som er gitt.

Vennlig hilsen

Gøril Heitmann
Avdelingsdirektør Innkreving
Skatt nord

Marita Ryeng

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Bodø kommune
- Kontrollutvalget for Beiarn kommune
- Kontrollutvalget for Gildeskål kommune
- Kontrollutvalget for Bø kommune
- Skatteoppkreveren for Bodø, Beiarn, Gildeskål og Bø kommuner
- Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 19.04.2017
Jnr. 17/328
Arkiv nr. 411 7.3
Hjemmel u off:

Til
Kommunestyret i Beiarn kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 1010 1.E6.1

Dato: 18. april 2017

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Rådmannen har ikke avgitt et årsregnskap og årsberetning for Beiarn kommune for regnskapsåret 2016 innen den frist som følger av forskrift om årsregnskap og årsberetning. Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. forskrift om revisjon § 5.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når årsregnskap og årsberetning er avgitt og vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapet.

Per Asbjørn Andersen
oppdragsansvarlig revisor

*KOPI: Kontrollutvalget
Rådmann*

h

Representantskapet til HMTS
Eierkommunene

Dato: 27.02.2017
Saksbehandler: Katalin Nagy
Telefon direkte: 98 22 39 33
Deres ref: «REF»
Løpenr.: 112/2017
Saksnr/vår ref: 2017/13
Arkivkode: 033

Innkalling til møte i representantskapet i HMTS 05.05.17

Tidspunkt: 05.05.17 kl. 12.00 – 13.45. Det serveres lunsj kl. 11.15

Sted: Bodø Brannstasjonen

Forfall til møtet meldes til Iris Salten IKS (leif-magne.hjelseng@iris-salten.no) snarest mulig.

Saksliste:

1/17	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
2/17	Godkjenning av innkalling og sakliste
3/17	Valg av to til å underskrive protokollen
4/17	Valg av leder og nestleder til representantskapet
5/17	Årsberetning 2016
6/17	Årsoppgjør 2016 med resultatregnskap, balanse og noter
7/17	Budsjettgrunnlag HMTS 2018
8/17	Valg av styre m/vara
9/17	Fastsetting av godtgjørelse til styret
10/17	Valg av revisor

Med vennlig hilsen

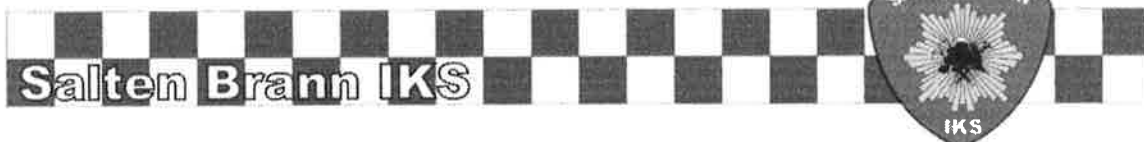
Lars Kr. Eyjenth
leder representantskapet

Katalin Nagy
daglig leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi til:

Varamedlemmer i representantskapet i Helse- og miljøtilsyn Salten IKS, Styre m/vara i Helse- og miljøtilsyn Salten IKS, Revisor, Salten Regionråd, Salten kommunerevisjon

Bodø 05. april 2017

Saksbehandler: Ronny A. Hagen Langfjord
Ronny.langfjord@saltenbrann.no

Til

*Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS*

INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS FREDAG DEN 5. MAI 2017

SAKSLISTE

- Sak 01/17 Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 02/17 Godkjenning av innkalling til representantskapsmøte
Sak 03/17 Valg av deltagere til å underskrive protokoll fra møte
Sak 04/17 Orientering om status
Sak 05/17 Godkjenning av årsmelding og regnskap for 2016:
- Godkjenning av årsmelding
- Godkjenning av resultatregnskap
- Godkjenning av balanse
- Godkjenning av disposisjon av mindreforbruk
- Styrets årsberetning
- Revisors beretning
Sak 06/17 Fastsetting av godtgjørelser til styre
Sak 07/17 Fastsettelse av revisors godtgjørelse
Sak 08/17 Valg av styremedlemmer med varamedlemmer
Sak 09/17 Strategi Salten Brann IKS

Saksdokumenter følger innkallingen. Vennligst gi beskjed på mail
per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no eller på tlf; 91 69 09 82 dersom du **ikke** kan møte.

Med vennlig hilsen

Lars Evjenth
Leder representantskapet
(sign)

Per Gunnar Pedersen
Daglig leder

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Eierkommunene i Iris Salten IKS

Medlemmene i representantskapet

Vikan 7.04.2017

Innkalling til representantskapsmøte Iris Salten iks.

I det vises til tidligere berømmelse, innkalles med dette til representantskapsmøte

Fredag 5.mai. 2017 kl 14.00 på Bodø Brannstasjon.

- Sak 17/01 Fortegnelse over representantskapets medlemmer.
- Sak 17/02 Godkjenning av innkalling til generalforsamling.
- Sak 17/03 Valg av deltagere til å underskrive protokoll fra møte.
- Sak 17/04 Godkjenning av regnskap for 2016:
 - Godkjenning av resultatregnskap.
 - Godkjenning av balanse.
 - Godkjenning av disposisjon av overskudd.
 - Styrets årsberetning.
 - Revisors beretning.

<https://www.iris-salten.no/om-iris/arsmeldinger/2016/>

- Sak 17/05 Fastsetting av godtgjørelser til representantskap og styre.
- Sak 17/06 Fastsettelse av revisors godtgjørelse.
- Sak 17/07 Retningslinjer for Iris-fondet.
- Sak 17/08 Valg av styremedlemmer med varamedlemmer.
- Sak 17/09 Valg av styrets leder.
- Sak 17/09 Valg av styrets nestleder.
- Sak 17/10 Valg av representantskapets leder.
- Sak 17/11 Valg av representantskapets nestleder.

Saksdokumenter og valgkomiteens innstilling følger vedlagt. Vennligst gi beskjed snarest mulig på mail til leif-magne.hjelseng@iris-salten.no eller på tlf. 75 50 75 50 dersom du ikke kan møte.

Vel møtt!

På vegne av Iris Salten IKS

Lars Evjenth
representantskapets leder (sign.)

Ragnar Pettersen
Styrets leder

Kopi med vedlegg til:

Varamedlemmer i representantskapet
Revisor
Styret med varamedlemmer
Saltens kommunerevisjon
Saltens regionråd

R

Til representantskapet i Salten kommunerevisjon IKS

Deres ref.: *

Vår ref.: Adm/Repr/paa

Dato: 24. april 2017

INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN KOMMUNEREVISJON IKS

Vedlagt:

- Oversikt over valgte representanter/vararepresentanter til representantskapet
- Hovedutskrift fra representantskapsmøte 25/5/2016

Det innkalles til representantskapsmøte i Salten kommunerevisjon IKS
mandag 22. mai 2017 kl. 1300 på Fauske Hotell, Fauske.

Vi starter med lunsj kl. 1200.

Saksliste:

Sak 01/17: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 02/17: Valg av to til å underskrive protokollen

Sak 03/17: Valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse

Sak 04/17: Årsberetning og regnskap 2016

Sak 05/17: Fastsetting av godtgjørelse til representantskap og styre

Sak 06/17: Fastsetting av budsjetttramme for 2018

Sak 07/17: Nytt revisjonsselskap i Nordland

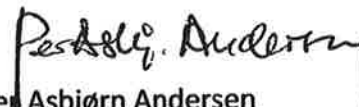
Sak 08/17: Eventuelt

Sakspapirer ettersendes.

Eventuelle forfall bes meddelt undertegnede snarest.

Vararepresentanter møter kun etter nærmere innkalling.

Espen Rokkan
Representantskapets leder

Per Asbjørn Andersen
Daglig leder

KOPI:

Nordland fylkesrevisjon
Saltens kontrollutvalgsservice

SAK 08/17

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
08.05.2017

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Inndyr 27. april 2017

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget